

Cíferské noviny

www.cifer.sk

Ročník: IV ■ Číslo: 2 ■ Dvojmesačník ■ Cena: 1 € ■ Marec – Jún 2021 ■ Dátum vydania: Jún 2021

Nový zdroj pitnej vody pre Cífer

Na jeseň príde do obce nový všeobecný lekár

Blahoželáme k jubilejnej 60-tke Mons. Jána Bučíka

Zo života obce...

Brigáda ku dňu Zeme v m. Č. Jarná č. 4. jún 2021

Brigáda ku dňu Zeme v m. Č. Pác č. 4. jún 2021

Brigáda ku dňu Zeme v Číferi 4. jún 2021

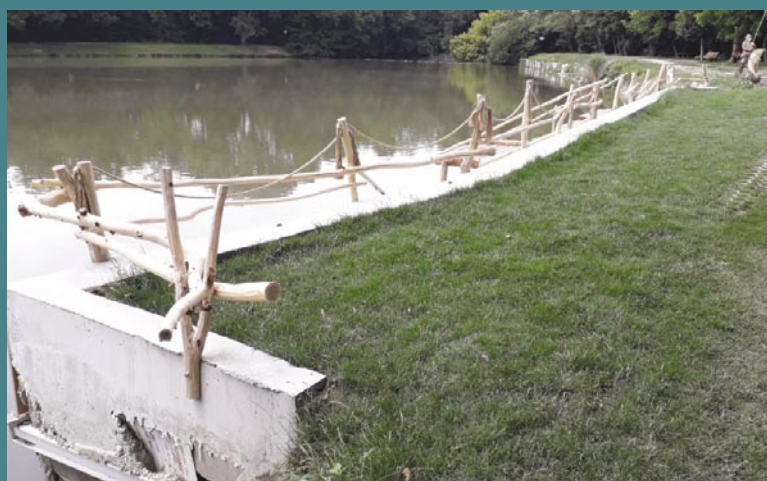
Hráči Klubu petang hrajú pre radosť

Oprava preliezok na detskom ihrisku

Turnaj v petangu 5. jún 2021

V jarných mesiacoch rybári postavili novú terasu

Obsah

Samospráva

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov (SODB) zber údajov bol ukončený	1
Antigénové testovanie v našej obci v roku 2021	2
Priebeh investičných aktivít obce	2
Pitná voda – základná podmienka života obce	3
A zasa rozkopávky! – plánované budovanie optickej siete	3
Aktivity obce v oblasti získavania dotácií	4
Čerpanie eurofondov v najbližších rokoch – rady partnerstva	4
Odpadové hospodárstvo – začalo sa váženie odpadu	4
Zelená – výsadba stromov a kríkov	5
Zápis detí do materskej školy poukázal na potrebu navýšenia jej kapacít	5
Zmeny na pozícii všeobecného lekára v obci Cífer	5

Aktuality

Cíferský farský administrátor Mons. Ján Bučík oslavuje jubilejnú 60-tku	5
Kultúrno-spoločenská retrospektíva	6
Stretnutie spolužiakov po päťdesiatich rokoch	8
Pri hasení skládok v Budmericiach pomáhali aj cíferski hasiči 8	
Amália Kríštofovičová, dlhoročná folkloristka telom i dušou ;) oslávila v marci 2021 krásne okružle okružle sedemdesiate narodeniny	8
V pripravovanej knihe vyše štyristo svadobných párov... ..	9
Keď sa povie guláš... ..	10
„Obmedzená činnosť a starostlivosť o svojich členov ZO JDS v Cíferi v mesiaci január až máj 2021“	11

Spoločnosť a kultúra

Ďalší úspešný projekt OZ Cíffier – oprava hrobu Márie Hollósyovej	12
Som veľmi rád, že jeseň života prežívam v Cíferi... ..	12
Čo priniesla jar do našej MŠ	15
Drevorezbárske sympóziu	14
Cíferské hodové slávnosti	14

História

Docent MUDr. Ľudovít Krajčovič, CSc. (19. máj 1921 Cífer – 7. október 1985 Bratislava)	14

Školstvo

Čo priniesla jar do našej MŠ	15
Prihlásenie sa do ZUŠ, naše úspechy a plány	15
Podakovanie rodičov predškolákov	16

Farnosť

Sviatok Božej lásky – Ježišovo Srdce	16
Reštaurovanie hlavného oltára Kostola sv. Michala archanjela	16

Životné prostredie

Deň Zeme 2021 v Cíferi	17
Čierna skládka pri železnici... ..	18
Medvedí cesnak – aromatický a účinný	19
Tajomstvo vína ukryté v jeho 3%	19

Šport

Výročie Šachového klubu Cífer	20
Majstrovstvá Slovenska v rapid šachu 2021	20

CÍFERSKÉ NOVINY – vydáva Obec Cífer, Nám. A. Hlinku 31, 919 43 Cífer
 IČO: 00312347, Evidenčné číslo: EV 5636/18. ISSN 2585-8858
 Grafické spracovanie: STRONG TOOLS s. r. o.
 Náklad 600 ks. Tlač: Edit print
 Príspevky môžete poslať v elektronickej podobe na adresu: sekretariat@cifer.sk. Redakcia si vyhradzuje právo formálne upravovať

Distribučné miesta:

- Obecný úrad v Cíferi
- Predajňa Praktik Cífer s.r.o.
- Čerpacia stanica ŠMAL Cífer
- Papiernictvo Jana Silná (pri pošte)
- Drogeria Jana Silná

Úvodník

Vážení spoluobčania,

Je tu opäť leto, s ktorým prichádza výrazné uvoľnenie opatrení súvisiacich s koronavírusom, a to nielen na Slovensku ale aj v celej Európe. Verme, že epidémia je definitívne za nami a už sa nevráti. A ak áno, tak v prijateľnej podobe. Život v obci sa už rozbehol, či ide o šport, služby alebo spoločenské podujatia, ktoré sa počas letných mesiacov začnú organizovať vo väčšom meradle. Po všetkom, čo sme prežili za posledný rok je treba povedať, že už bolo načase vrátiť život do bežných koľají.

Rok 2021 je pre Cífer výnimočný nielen z dôvodu pandémie ale aj preto, lebo oslavuje jubileum 730 rokov od prvej písomnej zmienky o obci. V roku 1291 sa obec spomína v listine Ostrihomskej kapituly, kde sa hovorí o Cíferi ako o dedičnom majetku šľachticov z Lefantoviec, ktorý kedysi patril Bratislavskému hradu. Táto zmienka je prvá, ktorá sa nám dochovala, no samozrejme obec existovala už dávno predtým, o čom svedčia bohaté archeologické nálezy od praveku až po stredovek. Územie pri potoku Gidra bolo svojou úrodnosťou, klímou a strategickou polohou v blízkosti Trnavy a Bratislavy zaujímavé počas dlhých období a je tomu tak aj dnes. Po celé stáročia sa sem sťahovali ľudia, či už z iných končín Slovenska alebo z iných krajín – ešte aj v súčasnosti je mnoho priezvisk v obci chorvátskych. Dnes je Cífer najväčšou obcou trnavského okresu, pričom tento status získal už v prvej polovici 20. storočia.

Pri pohľade na všetky tie generácie, ktoré tu žili pred nami je asi prirodzeným postojom rešpekt. Rešpekt voči ľuďom, ktorí tu žili a niečo po sebe zachovali, rešpekt voči krajine, kultúre a prírode, ktoré tu boli pred nami a budú aj po nás. A od rešpektu či vďačnosti je blízko k zodpovednosti. Pretože každý z nás má zodpovednosť za to, aby sme našu obec a okolitú krajinu odovzdali ďalším generáciám v lepšom stave, ako sme ich prevzali... ■

Maroš Sagan
starosta obce

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov (SODB) zber údajov bol ukončený

SODB
2021
SČÍTANIE
OBÝVATEĽOV,
DOMOV A BYTOV

V Slovenskej republike prebehlo tento rok sčítanie obyvateľov. Zber údajov pre všetky etapy prvého integrovaného a plne elektronického sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 bol ukončený. SODB bolo najrozsiahlejším a najnáročnejším štatistickým zisťovaním na Slovensku s viac ako 100-ročnou tradíciou. Koná sa každých 10 rokov.

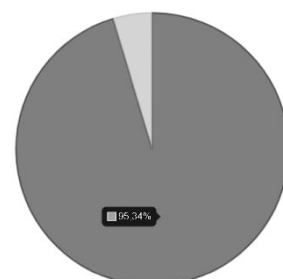
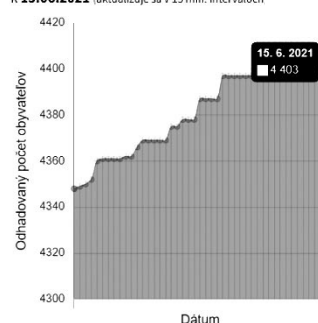
Sčítanie obyvateľov v Slovenskej republike prebehlo v dvoch etapách samosčítanie od 15. 02. do 31. 03. 2021 a asistované sčítanie od 03. 05. do 13. 06. 2021.

Stav sčítania obyvateľov v obci Cífer dosiahol 95,36%, čo predstavuje 4403 obyvateľov.

Na Slovensku sa sčítalo 5 miliónov 220-tisíc obyvateľov, aktuálne prebieha spracovanie údajov.

Priebeh sčítania obyvateľov

k 15.06.2021 (aktualizuje sa v 15 min. intervaloch)

Antigénové testovanie v našej obci v roku 2021

Z dôvodu pandemickej situácie v našej krajine sa od januára tohto roku realizovalo pravidelné víkendové testovanie občanov na Covid 19. Pre mestá a obce išlo o špecifickú úlohu, pretože v popise svojich kompetencií nemajú zdravotnícke úkony, no v tejto výnimočnej situácii sa jej zhostili zodpovedne. Keďže obyvatelia potvrdenia o testoch potrebovali pre svoj bežný život, obce spravili pre zabezpečenie tejto služby všetko potrebné. V Ciferi bolo počas 15-tich týždňov za pomoci dobrovoľníkov vykonaných v športovej hale v Ciferi 33 212 testov a zachytených 137 obyvateľov s pozitívnymi vzorkami. Testovanie sa ukončilo 1.5.2021 pre zlepšenú situáciu v celom regióne. Dúfajme, že sa podobná logisticky náročná operácia už nebude musieť zopakovať.

Počas celej doby sa o vašu bezpečnosť pri testovaní, zabezpečovanie odborného odberu, administratívnych prác, zabezpečovanie elektronického prihlasovania a informovanosti starali zamestnanci obecného úradu Michaela Strakošová, Vladimír Gross, Lukáš Búran a Marton Korpoš, ako aj nasledovní dobrovoľníci:

Zdravotníci	Admin. pracovníci	Technické zabezpečenie	IT zabezpečenie
Marián Caja	Tomáš Bukovič	Lukáš Búran	Daniel Baláž
Simona Dolníková	Dušan Caja	Denisa Dobšovičová	
Peter Gross	Matej Holúbek	Vladimír Gross	
Petra Havranková	Erika Ivančíková	Ján Jelínek	
Martina Hrašnová	Renáta Jablončíková	Mária Krajčovičová	
Nikola Huláková	Petronela Jankovičová	Marton Korpos	
Jana Jablončíková	Rebeka Saganová	Daniela Pinkasová	
Daniela Kovačičová	Daniela Schulzová	Michaela Strakošová	
Zuzana Kubíková	Kristína Schulcová	Svetlana Szudová	
Michaela Lefflerová	Marcela Švorcová		
Martin Nemochovský	Natália Tóthová		
Martina Plaštiaková Tóthová			
Dominik Plesko			
Eliška Plesková			

Všetkým ďakujeme za ich ochotu venovať svoj voľný čas iným. Zároveň ďakujeme aj všetkým sponzorom – firmám ako aj fyzickým osobám, ktoré materiálne prispeli k hladkému priebehu testovania.

Priebeh investičných aktivít obce

V jarných mesiacoch roku 2021 sa obecné investície sústreďovali na práce súvisiace s celooobecným vodovodom a kanalizáciou. V miestnej časti Jarná beží už od minulého roku nepretržite výstavba

v o d o v o d u , ktorá sa v júni ukončuje, najbližšie sa uskutoční výstavba prípojok k rodinným domom a nakoniec spätná úprava terénu, komunikácii a spevnených plôch. Rovnako sa na jar dobudovával vodovod s kanalizáciou – gravitačnou aj výtlačnou na ulici Potočnej, a to v úseku asi 200m až po most cez Gidru. V mesiaci jún sa opätovne začalo s výstavbou chodníka medzi miestnou časťou Pác

a Ciferom, a to po zazmluvnení pozemkov vynútenom presmerovaním časti trasy. V priebehu jari prebehla aj väčšia výsadba zelene v obci, predovšetkým v Páci a v extraviláne obce.

Ďalšie investície v roku 2021 sa pripravujú. Po vyše roku sa konečne podarilo ukončiť verejné obstarávanie na prístavbu športovej haly obsahujúcu sociálne zázemie so šatňami a učebne pre základnú školu. Predĺženie procesu obstarávania spôsobili námietky zo strany jedného z uchádzačov, ktoré Úrad pre verejné obstarávanie vyhodnotil ako neopodstatnené. Prístavba by sa teda mala začať stavať v letných mesiacoch. Druhou problematickou stavbou je rozostavaný chodník

pre cyklistov a peších, kde obec viedla s realizátorom stavby, spoločnosťou PORR s.r.o súdny spor. Tento sa podarilo ukončiť mimosúdnu dohodu v mesiaci jún. Nasledovať bude verejné obstarávanie zvyšku stavby a jej realizácia, dúfame, že čo najskôr. Žiaľ aj takéto komplikácie môžu prinášať eurofondové a dotačné projekty. Okrem väčších stavieb sa v roku 2021 realizujú a budú realizovať aj tie menšie. Jednou z nich je dokončenie prístavby šatní na futbalovom štadióne spolufinancované dotáciou od SFZ, ďalšími výmena osvetlenia v centre obce na pešej zóne, opravy výtlkov na komunikáciách, asfaltovanie menších úsekov komunikácií alebo odvodnenie kritických miest zaplavovaných počas dažďov. ■

Pitná voda – základná podmienka života obce

Každý obyvateľ obce má svoju predstavu o tom, čo je v obci najdôležitejšie a čomu by sa mala obec pri rozhodovaní o použití obecných peňazí venovať najviac. Občania často upozorňujú na potrebu riešenia niektorých problémov, no nie vždy je možné ich riešiť vzhľadom na finančné možnosti obce. Obec sa musí sústrediť predovšetkým na základné, absolútne nevyhnutné potreby, medzi ktoré patrí aj pitná voda. Niet pochýb o tom, že dostatok pitnej vody je absolútne kľúčový pre normálny život. Z pohľadu zásobovania pitnou vodou je v najbližších rokoch potrebné v obci zabezpečiť:

1. dobudovanie rozvodov pitnej vody v zostávajúcich častiach obce
2. zabezpečenie dostatočných tlakových pomerov v obecnom rozvode pitnej vody na celom území obce, predovšetkým v území nad železničnou traťou smerom na Jablonec
3. zabezpečenie dostatku pitnej vody prostredníctvom zapojenia nového zdroja (studne) do systému.

V posledných rokoch sa obci podarilo zásadne pokročiť s výstavbou siete obecného vodovodu. Obecné zastupiteľstvo si určilo ako jednu z troch hlavných priorít volebného obdobia jej dobudovanie. Len v rokoch 2018-2021 sa na vodovode preinvestovalo už vyše 950 000 €, a to buď zo zdrojov obce alebo z dotácií, ktoré obec získala od Tavoasu a.s. a od Enviroföndu. Vďaka tomu k dokončeniu siete zostáva vybudovať už len niekoľko kratších úsekov a prepojenie družstevného vodovodu v Páci s obecným vodovodom. Onedlho sa tak ukončí jeden z veľkých infraštruktúrnych projektov obce, s ktorým sa začalo už na prelome tisícročí. Zároveň sa však otvára jeho ďalšia etapa, ktorou je zabezpečenie dlhodobej funkčnosti tejto siete. Prvou úlohou je vybudovanie automatickej tlakovej stanice vytvárajúcej dostatočný tlak v časti obce nad traťou – Hájska, Mlynská, zóna Mlynská, Jarná. Táto investícia sa zrealizuje s najväčšou pravdepodobnosťou už v roku 2021, tlaková stanica

bude stáť na okraji cesty spájajúcej železničnú stanicu s Hájskou ulicou. Druhou, omnoho náročnejšou úlohou, bude zapojenie ďalšieho vodného zdroja do siete. Podľa technicko-ekonomickej štúdie Ing. Rudolfa Hasičku zaoberajúcej sa dobudovaním vodárenskeho systému zásobovania pitnou vodou v obci Cífer bola potreba pitnej vody v roku 2010 v obci na 1 deň 1 030 000 l, v roku 2020 to bolo 1 350 000 l a v roku 2030 to bude 1 548 000 l. Z týchto čísel je zrejmé, že aktuálne jediná studňa zásobujúca vodovodný systém nachádzajúca sa pri potoku Gidra neďaleko židovských cintorínov nebude už o pár rokov postačujúca – pričom už dnes je z časti preťažená, čo sa prejavuje občasným slabším tlakom – a že bude nevyhnutné zapojiť do siete nový dostatočne silný vodný zdroj. Obci sa v roku 2012 podarilo získať od spoločnosti Istrochem Reality s.r.o. bývalý hydinársky zdroj – studňu na Dolinách, ktorý bol dlhé desaťročia známy svojou výdatnosťou a kvalitou vody. V prvom polroku 2021 prebieha testovanie tohto zdroja a podľa prvých výsledkov studňa nezaostáva za očakávaniami. Samozrejme zapojenie tejto studne do vodovodnej siete nebude jednoduché ani lacné. Okrem kompletnej rekonštrukcie objektov studne, vodárne s vodojemom a privodného potrubia do Cífera v hodnote približne 1 000 000 € je nevyhnutné absolvovať aj zložité povolenie konanie. Obec našťastie môže počítať v tomto projekte s pomocou Trnavskej vodárenskej spoločnosti a.s., ktorá obecný vodovod prevádzkuje a ktorá by sa mohla na rekonštrukcii podieľať nielen organizačne ale aj finančne. Cieľom bude zásobovanie vodou z nového zdroja čo najskôr. V čase, kedy nielen rastie spotreba pitnej vody v obci z dôvodu zvyšujúceho sa počtu vodovodných prípojek, ale zároveň citeľne ubúda zo zásob podzemnej vody, je doplnenie ďalšieho vodného zdroja do vodárenskej sústavy strategickou prioritou. ■

Maroš Sagan

A zasa rozkopávky! – plánované budovanie optickej siete

Znovu to tu idú rozkopávať!.. Takto zareaguje ne jeden obyvateľ obce, keď sa dozvie o ďalšej veľkej líniovej stavbe. A na stôl hneď položí aspoň päť spôsobov, ako sa tie siete dajú budovať lepšie. Aby to však bolo jasné: nedajú!... V zastavaných častiach obce sa totiž obecné, štátne alebo súkromné siete budujú po etapách a v závislosti od toho, kedy sú k dispozícii financie a projektová pripravenosť. Pri výške peňazí, ktoré má k dispozícii obec, je zrejmé, že budovanie vodovodu, kanalizácie, nového osvetlenia, chodníkov či iných líniových stavieb jej trvá desaťročia. Potreba financií sa totiž ráta v miliónoch, ale obecné zdroje v státisícoch. Preto je obec v týchto otázkach tak závislá na dotáciách, ktoré však nie je ľahké získať. Spoločnosti, ktoré budujú ďalšie siete, ako napríklad energetici, telekomunikácie, prípadne štát, nedokážu časovo zladíť svoje investície s tými obecnými. Preto sa napríklad stáva, že v jednom roku sa buduje na ulici chodník, v ďalšom sa pokladá elektric-

ká sieť do zeme a v ďalšom sa do zeme ukladá telekomunikačný optický kábel. Nedáva to logiku, ale žiaľ tak to je. Na druhej strane sa negatíva z rozkopávania vyvažujú pozitívami – modernejšou infraštruktúrou.

Najbližšou takouto stavbou, ktorá je ohlásená a ktorej investorom je Slovak Telekom a.s. je polozenie optického vedenia do zeme. Investícia ako taká je samozrejme vítaná, keďže zásadným spôsobom zlepši možnosti internetového pripojenia domácnostiam i firmám a – čo treba zdôrazniť – optika je dnes už štandardom v celom civilizovanom svete. V súčasnosti je začaté konanie na územné rozhodnutie na rekonštrukciu telekomunikačnej siete v obci, ktorej podstatou bude zakopanie optických rozvodov na oboch stranách všetkých ulíc v Cíferi okrem ulíc, na ktorých optika už je realizovaná – IBV Potočná, IBV Za Mlynskou a Jarná. Pác sa v tejto etape z rozhodnutia investora realizovať nebude. Investor

(pokračovanie na str. 4)

predpokladá začiatok akcie na jeseň 2021, avšak ide len o predpoklad. Obec sa k tejto investícii môže iba vyjadriť v územnom konaní, nemôže rozhodnúť o jej realizácii/nerealizácii. Vo svojom vyjadrení trvá na niektorých základných podmienkach: všetky spevnené plochy sa musia podtláčať (samozrejme, ak sú to dlhšie úseky, dôjde aj tak k výkopu štartovacej jamy); zelené pásy sa môžu riešiť výko-

pom avšak následne musí byť terén uvedený do pôvodnej podoby; práce sa budú realizovať etapovite po 1-2 uliciach, pričom ďalšia etapa sa môže začať až po odobrení ukončenia predchádzajúcej ulice obcou. Veríme, že tieto podmienky napomôžu kvalitnejšie a rýchlejšie prevedenie prác, než na aké sme zvyknutí pri iných takýchto projektoch. ■

Maroš Sagan

Aktivity obce v oblasti získavania dotácií

V posledných týždňoch nás potešili malé dotácie, o ktorých získaní bola obec informovaná príslušnými inštitúciami. Najzaujímavejšou z nich je dotácia na rekonštrukciu objektu historickej zvonice v Páci vo výške 10 000 € od Klastra regionálneho rozvoja, ktorého je obec členom. Ďalšími boli dotácie vo výške 1000 € od Úradu vlády SR na rekonštrukciu pamätníka SNP pred ZŠ v Ciferi a dotácia vo výške 1000 € na nákup kníh pre obecnú knižnicu od Ministerstva kultúry SR. Poslednou je dotácia 500€ od VÚC Trnava na organizáciu športového podujatia – turnaja v petangu. Aj keď ide o malé dotácie, každá z nich pomôže dobrej veci a poteší. Obec má však momentálne v hre aj žiadosti o omnoho väčšie zdroje. Sú nimi napríklad žiadosti na Envirofond o financie na dostavbu vodovodu v miestnej časti Pác a na

zakúpenie multifunkčného komunálneho vozidla; žiadosť na Fond na podporu športu na nenávratný finančný príspevok na postavenie prístavby športovej haly so šatňami; žiadosti o eurofondové dotácie na rekonštrukciu verejného priestranstva – vnútroblok v parku na Záhradnej, na vybudovanie chodníka prepojujúceho ulicu Štefánikovu a Záhradnú cez Vendelínsku a SNP či na vodozádržné opatrenia a vsakovacie dažďové záhrady vo viacerých častiach obce. Paralelne obec pracuje na ďalších žiadostiach, keďže dotácie sú v dnešnej dobe jednou z mála ciest, ako realizovať väčšie projekty v obci. Veríme, že aj napriek všeobecnému nedostatku verejných zdrojov sa nám pomocou nich bude dať zlepšovať podmienky života v obci. ■

OcÚ Cífer

Čerpanie eurofondov v najbližších rokoch – rady partnerstva

Počas rokov 2020 a 2021 prebieha v celej EÚ príprava ďalšieho obdobia čerpania eurofondov, ktoré bude trvať od roku 2021 do roku 2027. Slovensko nie je výnimkou, pričom sa snaží pri nastavení systému vyhnúť chybám z predchádzajúcich rokov. V prvom rade vláda deklaruje, že sa bude snažiť investovať európske peniaze čo najrozumnejšie a nepodporovať projekty s malým výsledným efektom. Jeden zo spôsobov ako to urobiť je neschvaľovať dotácie na ministerstvách bez dostatočných znalostí o skutočných potrebách v krajine, ale prenechať schvaľovanie priamo na aktérov v regióne. Za týmto účelom sa na území každého samosprávneho kraja zriadili tzv. rady partnerstva. Sú zložené zo zástupcov obcí a miest, samosprávneho kraja, štátnej správy, podnikateľov či tretieho sektora, pričom

ich koordináciou sú poverené samosprávne kraje. Rady partnerstva by mali rozhodovať o pridelovaní určitej časti európskych peňazí v najbližšom období, pričom by mali uprednostňovať projekty, ktoré prinesú čo najväčší ošoh nielen pre jednu obec ale najlepšie pre viaceré obce/mestá. Väčšinu obcí a miest regiónu ZMO JE Jaslovské Bohunice zastupuje v rade partnerstva nášho kraja predseda tejto organizácie Maroš Sagan. Tento princíp rozdeľovania fondov je samozrejme správny, podstatné však je, aby ho nekomplikovali zbytočné štátne usmernenia a aby objem takto prerozdeľovaných peňazí bol dostatočne veľký. O správnosti takéhoto nastavenia sa budeme môcť presvedčiť už v najbližších rokoch. ■

OcÚ Cífer

Odpadové hospodárstvo – začalo sa váženie odpadu

V jarných mesiacoch roku 2021 prebehla skúšobná fáza zavedenia systému váženia zmesového komunálneho odpadu. Dodávateľ systému, spoločnosť FCC, dokázal túto zmenu aplikovať len postupne, spočiatku jeho zamestnanci nerealizovali presné váženie ale len odhad váhy. Začiatkom mája začali evidovať presné váhy odpadu, a to aj kumulovane za všetky vývozy. Tieto údaje budú podkladom pre spoplatňovanie jednotlivých domácností v ďalšom roku. Ako už bolo povedané, princípom bude to, že domácnosti, ktoré produkujú menej zmesového odpadu budú platiť menší poplatok ako tí, ktorí ho produkujú veľa. Tak ako doteraz, každá domácnosť bude platiť aj naďalej paušálny poplatok v určitej výške, avšak domácnosti s menšou produkciou zmesového odpadu budú profitovať zo zľavy z poplatku.

Pozitívnu správou je, že počas prvých mesiacov aktuálneho roka obec zaznamenala zníženie celkovej hmotnosti vyvezeného zmesového odpadu z obce ako aj zvýšenie miery separácie odpadu.

Predpokladáme, že z časti ide o prirodzenú reakciu na zavedenie váženia zmesového odpadu ako aj osvetu s ním spojenú. Evidencia váhy smetných nádob z jednotlivých vývozov je pre

		I.Q 2019	I.Q 2020	I.Q 2021
Uloženie odpadu na skládke		t	t	T
Zmesový KO	199,94	220,77	192,04	
Objemný KO	48,91	54,74	43,05	

		I.Q2019	I.Q 2020	I.Q 2021
Triedený zber		t	t	T
Vyzbierané		38,5	51,027	55,051
Vytriedené		30,99	42,171	49,908

obyvateľov obce dostupná na stránke www.nasepopelnice.cz. Pre prístup do systému pre načítanie údajov vašej domácnosti je potrebné vyžiadať si na obecnom úrade prístupové údaje. Vďaka tomuto si budete môcť overiť váhu odpadu vyvezeného v konkrétnom zvoze odpadu v konkrétny deň na Vašej adrese. Okrem toho vám odporúčame aj používanie aplikácie Vlož smeti, ktorá praktickým spôsobom informuje o termínoch vývozov zmesového odpadu, separovaného odpadu a papiera. ■

Zeleň – výsadba stromov a kríkov

Obec sa dlhodobo snaží každoročne vysádzať stromy jednak v intraviláne ale aj vo svojom extraviláne. Bolo tomu tak i tento rok, kedy sa počas jari podarilo vysadiť 110 nových stromov a desiatky kríkov a drevín. Päťdesiatka líp doplnila aleju vytvorenú na Kaplinskej ulici a poľnú cestu prepájajúcu Kaplinskú s cestou I. triedy. Okrem toho sa zazelenala miestna časť Pác, kde našlo svoje miesto vyše štyridsať javorov, čerešní a ambrovníkov či okolie cintorína v Jarnej s novými tujami. Posledná dvadsiatka stromov sa ocitla v areáli futbalového štadióna, kde vytvorí izolačnú zeleň od cesty III. triedy. Pri tejto výsadbe ako aj pri údržbe existujúcej zelene

obci významným spôsobom pomohli dobrovoľníci – predovšetkým seniori počas niekoľkých jarných brigád, z ktorých najväčšou bola brigáda pri príležitosti Dňa zeme.

V najväčšej miere sa o to zaslúžili členovia klubu Petank hrám pre radosť ale takisto aj členovia ďalších organizácií ako Jednota dôchodcov, Klub dôchodcov, OZ Gocnog, OZ Pácan či Záhradkári a vinári. Obec všetkým dobrovoľníkom ďakuje za nezištnú pomoc a starostlivosť o vzhľad verejných priestranstiev. ■

OcÚ Cífer

Zápis detí do materskej školy poukázal na potrebu navýšenia jej kapacít

Tohtoročný zápis do MŠ v Cíferi bol miernym prekvapením jednak pre vedenie škôlky jednak pre obec. Z dlhodobého demografického trendu je jasné, že aj napriek nadstavbe MŠ spred niekoľkých rokov nebude jej súčasná kapacita v určitých rokoch postačovať pre všetky deti s trvalým pobytom v obci, ktoré majú viac ako tri roky. Obec na túto skutočnosť reagovala spracovaním projektovej dokumentácie na novú dvojtriednu škôlku v miestnej časti Pác, ktorej hrubú stavbu by mala postaviť developerská spoločnosť, ktorá stavia IBV Pác. Projekt novej MŠ bol prezentovaný aj v poslednom čísle našich novín. Tento rok však súhrou viacerých faktorov vznikla situácia nedostatku miest pre deti spadajúce do vyššie uvedených kategórií. Kým v roku 2020 MŠ prijala o 12 detí menej, ako by reálne mohla prijať, na rok 2021 sa prihlásilo o 30 detí viac, ako je reálna kapacita škôlky. Spôsobilo to niekoľko faktorov. Prvým je samozrejme navýšenie počtu mladých rodín predovšetkým v novej stavebnej zóne Za Mlynskou. Druhým je vysoký počet detí,

ktoré majú odložený nástup do ZŠ a tým pádom si predĺžia pobyt v MŠ o jeden rok. V roku 2021 ich je 12, pričom priemer v predchádzajúcich rokoch bol 3 až 4. Tretím dôvodom je zavedenie povinnej školskej dochádzky od 5. roku namiesto pôvodného veku 6 rokov. Po prerokovaní problematiky v obecnom zastupiteľstve dospelo vedenie MŠ s vedením obce k záveru, že pre školský rok 2021/2022 sa navýši kapacita existujúcej budovy MŠ navýšením počtu detí jednotlivých tried, ktoré umožní preklenúť problém kapacity do sprevádzkovania novej budovy v miestnej časti Pác v septembri 2022. Zrealizovanie tohto opatrenia v letných mesiacoch umožní prijať od septembra pravdepodobne veľkú väčšinu detí nad 3 roky. Obec si dá zároveň zaktualizovať demografickú štúdiu na najbližšie roky, aby vedela čo najpresnejšie odhadnúť počty detí nastupujúcich do obecných školských zariadení. ■

OcÚ Cífer

Zmena na pozícii všeobecného lekára v obci Cífer

V jarných mesiacoch obyvateľov obce aj obecný úrad zaskočila neprijemná správa. Všeobecná lekárka pre dospelých MuDr. Dobrovdská oznámila obci, že vypovedá nájomnú zmluvu na priestory v zdravotnom stredisku na ulici L. Pavetitša a od 19.4.2021 začne ordinovať v nových priestoroch v Trnave, a to aj pre kmeň poisťencov s trvalým pobytom v Cíferi. V Cíferi, kde všeobecný lekár nepretržite pôsobí už od 19. storočia, táto správa vyvolala miernu paniku. Je zrejmé, že dlhodobé dochádzanie za lekárom do Trnavy by mnohým obyvateľom značne skomplikovalo život. Preto sa obec snaží, aby čo najskôr obsadila priestory zdravotného strediska všeobecným lekárom. Aktuálne situácia vyzerá nádejne, keďže po ro-

kovaní s tromi rôznymi lekármi zastupiteľstvo schválilo prenájom priestorov novému všeobecnému lekárovi s bohatou praxou. Ten by mal v obci začať ordinovať, pokiaľ nedôjde k administratívnym komplikáciám, od 1.10.2021, pričom prešupovanie pacientov bude prebiehať už od 1.9.2021. Pre zmenu lekára je nevyhnutné navštíviť svojho nového lekára, ktorý si vyžiada zdravotnú dokumentáciu pacienta od pôvodného lekára. V medziobdobí si bude musieť pán doktor nanovo zariadení ambulanciu a získať povolenia od príslušných úradov. Obec bude priebežne obyvateľom poskytovať všetky dôležité informácie. ■

OcÚ Cífer

Cíferský farský administrátor Mons. Ján Bučík oslavuje jubilejnú 60-tku

Od 1. 7. 2018 pôsobí ako farský administrátor na farskom úrade v Cíferi Mons. Mgr. Ján Bučík, ktorý v tomto roku oslavuje okrúhle 60. narodeniny. Ján Bučík sa narodil v Krupine. Po vysvätení za kňaza bol kaplánom v Jatovciach, neskôr kaplánom v bratislavskom Modrom kostolíku. Od 1. 7. 1996 bol správcom farnosti v Seredi, kde sa stal aj školským dekanom a neskôr dekanom. Pápež Benedikt XVI. mu v roku 2009 udelil titul Kaplán jeho Svätosti s právom používať titul „monsieur“. Po mimoriadne úspešnom pôsobení v Seredi bol v roku 2009 menovaný za farára do farnosti Voderady, kde pôsobil do 30. júna 2018, odkiaľ bol nominovaný do Cífera. Obec Cífer pánovi farárovi blahoželá k životnému jubileu a praje mu veľa síl, zdravia a úspechov v jeho práci. ■

Kultúrno-spoločenská retrospektíva

Ako sa postupne začali uvoľňovať protiepidemické opatrenia, uskutočnilo sa v našej obci niekoľko obecných brigád. Obetaví a pracovití členovia klubu Petang hrali pre radosť a Občianskeho združenia Cíffer spolu s cíferským organistom T. Bukovičom sa postarali o zeleň a čistotu v Cíferi, najmä na starom cintoríne, na novom cintoríne a pri hlavnej ceste na Trnavskej ulici a pri „Hoštákoch“. Muži z uvedených OZ zasadili 22 stromov na detskom ihrisku v areáli futbalového štadióna a zrenovovali detské preliezky.

■ Veľká **obecná brigáda** sa konala i ku **Dňu Zeme 4. júna**, kedy dobrovoľníci z každej časti Cífera vyčistili od buriny dažďové záhrady a zeleň pred Športovou halou Cífer, zasadili množstvo stromov ako v Cíferi, tak i v Jarnej a v Páci. Podrobnejšie o tejto akcii informujeme v sekcii Životné prostredie.

■ Na **1. mája** už stál na námestí pred domom kultúry v Cíferi vysoký a pestrý „máj“, ktorý deň pred tým, **postavili** naši šikovní chlapci. Nedali sa zahanbiť ani miestne časti Pác a Jarná, kde sa takisto už z diaľky týčili nazdobené „maje“.

■ Najkrvavejší konflikt v dejinách ľudstva sa v Európe skončil **8. mája 1945**, keď v Karlshorste pri Berlíne, v hlavnom veliteľstve sovietskych vojsk bojujúcich na území Nemecka, podpísali dokument o bezpodmienečnej kapitulácii hitlerovského Nemecka a o zastavení bojov nemeckých vojsk. Tak ako každý rok, aj 8. mája 2021 si obec Cífer pripomenula a uctila **pamiatku padlých v II. svetovej vojne**. Po prihovore pána starostu a po

zahrani slovenskej hymny na znak úcty zúčastnení zapálili kahanec a položili veniec s kvetmi pri pomníku pred Základnou školou v Cíferi.

■ Napriek nepriaznivému počasiu sa v sobotu **22. mája** na rybníku v Cíferi uskutočnili **Detské rybárske preteky**, na ktorých sa zúčastnilo 38 detí. Spolu sa chytilo 59 kaprov. 1. miesto obsadil Dávid Drahovský z Piešťan s počtom 8 ulovených rýb. Na 2. mieste bol cíferčan Timotej Tibenský so 7 rybami. Tretie miesto obsadila Lucia Škvarková

z Dolných Zeleníc s 5 ulovenými rybami. Najväčším úlovkom sa pochválila Nina Konušáková z Veľkého Grobu so 62 cm kaprom. Odmenení boli všetci účastníci pretekov. Ceny do súťaže venovali: Mestská organizácia SRZ Trnava, Obecný úrad v Cíferi, obchod Rybárstvo Trnava a Marián Čierňava. Organizátori výhercom srdečne blahoželajú a sponzorom ďakujú!

■ **5. júna** v m. č. Jarná pripravilo OZ Gocnog **podujatie pre deti** k Medzinárodnému dňu detí. Penová šou a zaujímavé súťaže dali do pohybu mnoho detí, ktoré boli odmenené krásnymi cenami.

■ **5. jún** patril **petangovému turnaju**, ktorý v areáli futbalového štadióna odohralo s veľkým nadšením 36 členov Klubu Petang hrám pre radosť. Vylosovaním vzniklo 18 párov. Víťazi boli ocenení medailami a darčekom.

Výsledky súťaže: 1. miesto obsadili Jozef Haršány a Eva Masarovičová, 2. miesto Marián Gašparovič a Gabika Hnilicová, 3. miesto Jozef Masarovič a Mária Parajková.

Cena útechy: I. Albín Ivančík a Anka Zlochová, II. Pavol Monček a Františka Krivičková, III. Milan Ležovič a Mária Prigodová.

Všetkým srdečne gratulujeme a súťaž hodnotíme ako maximálne úspešnú. Veľké poďakovanie patrí organizátorom a sponzorom: Služby Cífer s.r.o., Obec Cífer, Ing. Michal Kovalčík, Emília Chmurová.

■ Tradičná **Súťaž vo varení guláša v Cíferi** sa konala **12. júna** na futbalovom štadióne v Cíferi. Do súťaže sa prihlásilo 20 družstiev nielen z Cífera. V porote sme privítali zaujímavých hostí, nechýbala dobrá hudba ani výborná priateľská nálada počas celej udalosti. Viac sa o tomto veľkom a úspešnom podujatí dočítate na ďalších stránkach našich novín...

■ V sobotu **19. júna** Mikroregión 11 PLUS aj v tomto roku zorganizoval zaujímavé **cyklo podujatie „Spoznaj Mikroregión 11**

PLUS a jeho okolie na kolesách".

Tento rok v spolupráci s portálom GoSlovakia.sk a Klastrom regionálneho rozvoja. V sobotu 19.6.2021 sme odštartovali z areálu kúpaliska na Páci smerom cez obec Cífer do Jarnej, kde bolo prvé oficiálne stanovište na Mlyne, ktorého vonkajšie a vnútorné priestory sme sa mali možnosť prezrieť vďaka ochote súčasných majiteľov a za podpory Občianskeho združenia Gocnog. Po tejto zastávke smerovali ďalšie kilometre do neďalekého Jablonca. Náučný chodník vytvorený popri toku Gidry je ozajstnou pýchou obce a teší sa veľkej návštevnosti počas celého roka. Sme radi, že tento rok sa stal súčasťou

cyklo trasy a mali sme možnosť ho lepšie spoznať. Krásnym zážitkom bolo aj zastavenie na Vyhliadkovej veži a prehliadka novovybudovanej vínnej pivnice. A cez Jarnú (okolo kostola) nasledovala naša cesta do Báhoňa. V horúcom počasí prišlo vhod zastavenie v areáli Základnej školy, kde nás privítali v pivničke záhradkárov. Spoznávanie okolia nášho mikroregiónu pokračovalo zastavením v Kaplnej, kde sme mohli načerpať niečo z histórie i súčasnosti v Pamätnej izbe obce a následne v Igrame, kde súčasťou našej športovej aktivity bolo aj kultúrne hudobné vystúpenie miestnej skupiny Trubadúri a návšteva areálu základnej školy. A keďže na našich trasách máme vo zvyku spoznávať aj miestnych výrobcov, ďalšia zastávka smerovala do obce Čataj, k rodinnému vinárstvu Brigant. To už niektorí dobre poznali z minulého roka. A aby sme si užili aj viac prírody, vo Veľkom Grobe sme sa zastavili na prírodnom stanovišti Pod vrúbami a následne si užili krásny prírodný úsek cesty popri jazerách. Gazdovský dvor v Pustých Úľanoch bolo stanovište viacerým dobre známe už z minulého ročníka, ale o to viac sme sa tešili na jeho návštevu. Vždy je tu čo obdivovať a nebolo tomu inak ani tento rok. Úsek trasy smerom na Pavlice a následne do Voderád sme prebicyklovali v svižnom tempe a čakala nás prevádzka Štavička, kde sme dotankovali potrebné sily a nabrali chuť na posledný úsek smerom Cífer-Pác cez Slovenskú Novú Ves.

Na všetkých stanovištiach nás milo prijali, či už zástupcovia obcí, zväčša panie starostky alebo páni starostovia, zástupcovia jednotlivých stanovišť – či už majitelia, prevádzkovatelia alebo ich zástupcovia. Všade bolo pripravené chutné občerstvenie a hlavne dobrá nálada. Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí sa nám venovali. ■

OcÚ Cífer

Stretnutie spolužiakov po päťdesiatich ôsmich rokoch

Stretnutie po päťdesiatich ôsmich rokoch mali v sobotu 29. mája v areáli rybníka bývalí deviataci ZŠ Cífer, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku v školskom roku 1962 - 1963. Horný rad zľava: Mária Kanávorová-Učňová, Jozef Dugovič, Helena Zofčíková-Kovačičová, Mária Fulierová-Janičková, Jaroslav Rakús, Jozef Šarmir, Štefánia Miháliková, Anna Konfráterová-Hrnčárová, Ľubomír Šaškovič, Rozália Buzgovičová-Rakúsová, Mária Benkovská-Tóthová, Milan Tománek, Marta Pičová-Jankovičová, Helena Nemčovičová, Helena Ochabová-Mizerová, Rozália Jakubcová-Kreuzingerová, Štefan Švajčík, Marián Pavlík, Peter Hustý, v podrepe zľava: Alfréd Morvay, Helena Valentovičová-Šáľková, Peter Vavrinkovič, Ema Cajo-va-Kelemenová, Rudolf Kőszeghy. ■

OcÚ Cífer

Pri hasení skládky v Budmericiach pomáhali aj cíferskí hasiči

Dobrovoľnému hasičskému zboru Cífer (DHZ Cífer) bola hlásená cez operačné stredisko IZS žiadosť o výpomoc pri hasení skládky s che-

mickým odpadom v obci Budmerice. Na miesto požiaru bolo vyslané vozidlo Iveco Tracker DHZ Cífer. Otočilo sa 6x pre vodu v areáli skládky a 1x v obci Budmerice pri bytovkách DHZ Budmerice, požiar sa podarilo uhasiť. ■

Amália Krištofovičová, dlhoročná folkloristka telom i dušou oslávila v marci 2021 krásne okrúhle sedemdesiate narodeniny

K folklóru ju priviedli rodičia v roku 1970, keď mala 19 rokov a odvtedy je folklór jej vášňou a neoddeliteľnou súčasťou života. Najskôr pôsobila ako aktívna členka vo folklórnej skupine CÍFER a od roku 1991 sa stala jej vedúcou. Za tých 27 rokov pod jej úspešným vedením reprezentovala folklórna skupina západoslovenský folklór a obec Cífer na veľkom počte vystúpení a festivalov doma i v zahraničí.

Okrem toho získala v roku 2011 dve významné ocenenia a to Cenu obce Cífer za reprezentáciu obce a Pamätnú medailu predsedu Trnavského

(pokračovanie na str. 9)

samosprávneho kraja Tibora Mikuša za trvalý prínos v oblasti kultúry. Svojou vášňou pre tanec si trikrát v rámci súťaže Šaf-fova ostroha vytancovala spolu s bratom Jozefom Bachratým ml. titul „Laureáti ľudového tanca“ s cíferskými tancami-Cíferská polka a Čardáš. V roku 2012 boli dokonca zapísaní do Zlatého fondu ľudového tanca v sólovom tanci. Členovia Folklórnej skupiny CÍFER želajú Amálke len to najlepšie, najmä veľa zdravia a ešte

veľa folklórnych vystúpení, pretože na pódii v kroji sa vždy cíti ako doma ;-)

Pri tejto príležitosti by sme Amálke a Jozefovi radi pogratulovali aj k prvému vnúčikovi, ktorý sa narodil jej dcére Nine a zaťovi Jozefovi Mílkym v prvý zasnežený deň v januári tohto roku. Prajeme veľa zdravia a nech Hugo robí radosť rodičom, babke, dedkovi a celej rodine. ■

členovia Fsk Cífer

V pripravovanej knihe Mariána Pavlíka bude vyše päťsto svadobných párov...

V posledných tridsiatych rokoch sa snažím oživovať a predovšetkým približovať históriu našej obce aj tým mladším cíferským žijúcim generáciám. Najskôr to bolo cestou obľúbeného mesačníka Cíferpress, ktorého som bol 26 rokov (1991-2017) vydavateľom. Neskôr aj vydaním kníh s cíferskou tematikou k rôznym výročiam a jubileám, ktoré sme si v priebehu posledných rokov pripomenuli.

Z najhodnotnejších autorských publikácií, ktoré uzreli svetlo sveta, by som upriamil pozornosť najmä na štyri - **Preslávili Cífer (2011)**, v ktorej som uverejnil krátke profily a fotografie 166 významných osobností našej obce. V posledných troch rokoch to zasa boli knihy: **Cífer - bašta slovenskej vidieckej hádzanej (2018)** - vyšla k 70. výročiu hádzanej v našej obci; **Zlatá kniha cíferského futbalu (2019)** - k 90. výročiu organizovaného futbalu v obci; **Dlhoročný rozsievateľ krásy a ľudového umenia (2020)**, k 50. výročiu založenia Folklórnej skupiny Cífer.

Peknou nevestou bola aj dnes už vyše 90-ročná pani Rozália Cehláriková zo Sokolskej ulice, ktorá sa vydávala v roku 1951.

Súčastou knihy bude aj tento novomanželský svadobný pár Sitárovcov Imricha a Amálie, rod. Krajčovičovej (Mamaninej) z roku 1941.

Milí Cíferčania, Pácania a „Gocnogania“ v súčasnosti už takmer rok pripravujem nový knižný projekt pod pracovným názvom **Cíferské svadby 1900 - 1990**, ktorý by po spracovaní mal vyjsť v tomto roku pri príležitosti 730. výročia prvej písomnej zmienky o našej obci. Do knihy sa snažím zaradiť čo najviac manželských párov z Cífera a miestnych častí Pác i Jarná. Podmienkou je, aby aspoň jeden z partnerov pochádzal z našej strediskovej obce Cífer. Mali by sa tiež objaviť viaceré manželské páry mimocíferských osobností z radov učiteľov, lekárov a ďalších intelektuálov, ktoré v spomínaných rokoch čas svojho života strávili v Cíferi a počas pôsobenia svojou aktivitou značne pozdvihli životnú úroveň jej obyvateľov, zviditeľňovali obec aj v rámci regiónu i Slovenska a zároveň vytvorili hodnoty trvalejšieho charakteru.

Ide mi predovšetkým o portrétové ateliérové fotografie novomanželov z rokov 1900 - 1990, tak aby bol z profilu vidieť celý pár (pozri priloženú fotografiu), ak nie sú, môžu byť na spoločnej fotografii odфотографовani aj inak. Hoci svadobné fotografie párov

Spoločná svadobná fotografia novomanželov Jána a Terézie Dobišovcov s pozvanými hosťami je roku 1938.

z rôzneho obdobia budú dominantnou časťou knihy, rád uvítam aj zaujímavé spoločné fotografie svadobčanov, či pekných neviest a zaujímavých družičiek z obdobia štyridsiatych a päťdesiatych rokov 20. storočia. Z toho dôvodu vás chcem poprosiť o spoluprácu. Ak ste vlastníkom uvedených fotografií, či už z vlastnej svadby alebo zo svadby svojich rodičov, starých rodičov, príbuzných a priateľov, zapožičajte svoje historické fotografické skvosty alebo ich naskenujte vo vyššom rozlíšení a doplňte požadovanými údajmi.

Keďže ide o historický dokument pri každej fotografii je potrebné doplniť aj akademický titul jednotlivcov a nasledovné údaje (podľa priloženého vzoru):

Manželia .....

Krstné meno manžela: .....(presný dátum narodenia, resp. úmrtia)

Krstné meno manželky: ....., rod. ....

(presný dátum narodenia, resp. úmrtia)

Svadba: ..... (presný dátum)

Ak nemáte skener, môžete mi svadobné fotografie poslať aj v obálke na adresu:

Marián Pavlík mail: mapatt48@gmail.com
V. Clementisa 20 tel. číslo: 0903 240 933
917 01 Trnava

Mária Domoráková
Severná 20
919 43 CÍFER

Po preskenovaní vám fotografie obratom pošlem na vašu uvedenú adresu.

Vopred vám ďakujem za vašu ochotu a spoluprácu. Som presvedčený, že aj vašim pričinením uzrie svetlo sveta počas tohtoročných Cíferských hodových slávností nádherná publikácia v tvrdej väzbe na formáte A4, ktorá bude trvalou ozdobou vašich domácich knižníc.

Poznámka: Uzávierka požadovaných fotografií je do 10. júla 2021!

Marián Pavlík,
čestný občan obceCífer

Keď sa povie guláš...

Keď sa povie guláš, tak väčšina ľudí si s chuťou predstaví ako veľkou lyžicou jedia túto dobrotu z hlbokého taniera. Niektorí zajedajú chlebič a niektorí zapíja dobre chladené orosené čapované pivočko, či vínečko.

Presne takto to vyzeralo u nás na futbalovom štadióne v Cíferi vedľa pivárne Štadión na trávnom priestranstve, kde sa do tohtoročného už 14. ročníka súťaže vo varení guláša zapojilo rekordných až 20 súťažných družstiev.

Počasie nám prišlo až do neskorých popoludňajších hodín, keď sa tesne pred vyhlásením výsledkov spustil asi pol hodinový lejak. Avšak neodradil súťažiacich ani ostatných návštevníkov od skvelej akcie, ktorá sa naozaj vydarila.

Začalo sa o 11 hodine prezentáciou družstiev. Každé z nich si zvolilo svoje heslo dňa, ktorým sa snažili riadiť počas tejto akcie.

O 12 hodine pán Benkovský odštartoval gongom varechou na veľkú pokrievku a zaspievaním hymny gulášnikov štart, kedy si družstvá zapálili svoj oheň a začal sa boj.

Predstavili sme všetky súťažné družstvá aj s menami šéfkuchárov, ktorí dostali od obecného úradu krásne kuchárske zástery v čiernej farbe so žltou potlačou s názvom a ročníkom súťaže, aj s ciferským logom a ornamentom, v ktorých sa na konci akcie aj spoločne odfotili.

V kotloch voňalo naširoko náďaleko mäso rôznych druhov, či už klasika hovädzie a bravčové, alebo viac druhov diviny.

Počas akcie sme prítomných oboznámili s údajmi a históriou

Medzi súťažiacimi družstvami bol samozrejme Pepo Benkovský, zakladateľ tejto tradičnej súťaže v Cíferi, ktorý aj s kapelou BKR počas dňa hrali na pódiu známe melódie.

Objavili sa aj nováčikovia, dokonca prišlo jedno súťažné družstvo z Trnavy pod názvom Chlapci z mesta.

Nechýbali samozrejme zástupcovia z Jarnej ani z Páče.

o vzniku guláša, o histórii kotlíkov, či o vyvíjajúcej sa gulásovej gastronómii v modernej kuchyni vo viacerých štátoch sveta.

Pre mnohých boli tieto poznatky zaujímavé, pretože netušili, čo všetko sa za tým skrýva.

S prenosným reprákom a mikrofónom v ruke sme postupne navštívili jednotlivé družstvá, ktoré som vypovedala či už s otázkami z akého druhu mäsa varia svoj súťažný guláš, či majú nejakú špeciálnu ingredienciu, alebo ako sa im páči táto akcia, čo by do budúcnosti na nej privítali.

V každom stánku vládla skvelá atmosféra. Aj deti si prišli na svoje, keďže v areáli mali veľkú nafukovaciu šmykľavku, bublinový futbal a potešili ich isto aj hasiči, ktorí im pripravili penovú zábavu.

Dôležitou súčasťou tejto akcie boli samotní porotcovia, ktorí takisto hodnotili súťaž na výbornú a mali naozaj čo robiť, aby počas hodnotenia a degustácie ochutnali 20 druhov skvelých gulášov. O žiadnom z gulášov sa nedalo povedať, že by bol zlý, pretože koľko kuchárov, toľko receptov. Každý mal trochu iné suroviny, inú technológiu, iné dochucovadlá, ale každé družstvo vložilo do neho určitý podiel fantázie, lásky, tradície i experimentu.

Porota sa naozaj zapotila a nakoniec vyhodnotila 3 prvé miesta. Pred vyhlásením výsledkov, ktoré z dôvodu búrky meškalo vyše hodinu, sme na pódiu postupne privítali jej členov. Naše pozvanie prijal Pierre Cedrick Klimeczek, finalista Masterchef Slovensko 2016, účinkoval i v programe Moja mama varí lepšie ako Tvoja. Je tiež dr-

(pokračovanie na str. 11)

žiteľom striebornej medaile z Košického kuchára 2016 a bronzovej medaile z Olimpia Cupu 2016 v Olomouci, je i víťazom 1. zmrzlinového battlu na Slovensku 2018. V tomto roku sa stal Víťazom show Bez Servítky.

Ako ďalšia prijala ponuku Octavia Mckenzie, ktorá pochádza z Juhoafrickej republiky. Na Slovensko ju priviedla láska a žije tu 10 rokov. V roku 2012 bola finalistkou Master chef Slovensko. Tento rok ste ju mohli vidieť v TV programe Bez servítky.

Tretí porotca bol gurmán a fajnšmeker, člen Cigánskych Diablov Jožko Farkaš aj s ich manažérkou pani Mirkou Kubeníkovou. A posledným piatym porotcom bol viacerým návštevníkom dobre známy Andrej Križan, skvelý šéfkuchár, ktorý svoje gastronomické umenie viac rokov prezentoval v niekoľkých krajinách sveta a momentálne si ľudia môžu pochutnávať na jeho geniálnych burgroch z pojazdnej predajne s názvom Chef´s Truck.

Výhercami tohtoročnej súťaže sú: 1. miesto Šachový klub v Cíferi so šéfkuchárom Ivanom Zvolenským, 2. miesto nováčikovia tejto súťaže Canis Club Cífer na čele s Vierkou Šmičkovou a 3. miesto Miestny odbor Matice slovenskej v Cíferi na čele s Hildou Lanákovou.

Výhercom osobne zablahoževal pán starosta Maroš Sagan a odovzdal im výhru. Vyhodnotené bolo tento rok aj 4. miesto, na ktorom sa umiestnilo družstvo OZ Občania Cífera s vedúcim družstva Rastislavom Cisarom, cenu útechy im v podobe svojho CD-čka zástupca Cigánskych Diablov Jožko Farkaš.

Členovia poroty si po vyhodnotení výsledkov ešte s chuťou zahráli petang, kde ich do tajov tejto hry zasvätila odborníčka na slovo vzatá - Milka Chmurová.

Dobrá nálada pokračovala aj po vyhodnotení súťaže. Do tanca hrala ďalej kapela Náhoda song, ktorá zabávala návštevníkov až do 22. hodiny, kým opäť nezačalo pršať.

Musím skonštatovať, že 14. ročník Súťaže vo varení gulášu v Cíferi vyšiel nad očakávanie a už teraz sa mnohí tešia na budúci rok, keď opäť stretnú v súboji tohtoročné a možno i nové družstvá.

Takže „dobrú chuť“, priatelia a nadšenci tejto akcie, tešíme sa na Vás v roku 2022! ■

Ivet Puchonová

„Obmedzená činnosť a starostlivosť o svojich členov ZO JDS v Cíferi v mesiaci január až máj 2021“

Jednota dôchodcov na Slovensku

V súvislosti s pandemiou „koronavírusu“ ktorá sa preniesla aj do roku 2021, bola činnosť našej základnej organizácie obmedzená z dôvodu dodržiavania prísnych epidemiologických opatrení. No aj my seniori máme mobily a internet nám nie je neznámy, takže naše prania a rozhovory s členmi sme uskutočňovali aspoň touto cestou. Členovia výboru si doma vypracovávali plány na organizovanie kultúrnych a športových podujatí, ktoré sú obľúbené a sú súčasťou života aj nás seniorov. Na prechádzkach v prírode sme sa občas stretli a pozdravili v uliciach našej obce, na rybníku, aj na náučnom chodníku z Jarnej cez Jablonec až do Budmeríc. Kyticu kvetov sme dňa 8.5.2021 položili k pomníku padlých v 2. svetovej vojne.

Pre našich jubilantov, ktorí v roku 2021 oslavia krásne životné jubileum, zvolili sme cestu „návšteva pri bránke“. Odovzdali sme im písomné blahoželania a pár narcisov, či tulipánov.

Potešili sme týchto našich členov - jubilantov:

Jedličková Terézia, Halačová Alžbeta, Hudeková Terézia, Biras Ladislav, Kajošová Eva, Kovačič Ľudovít, Kreutzingerová Alžbeta, Slobodová Blažena, Soukup Stanislav.

Všetkým oslávencom prajeme pevné zdravie, šťastie a pohodu. ■

Eva Vavrinkovičová,
podpredseda ZO JDS Cífer

Ospravedlnenie k príspevku v Cíferských novinách č. 1/2021 - Cíferská výšivka v Buckinghamskom paláci

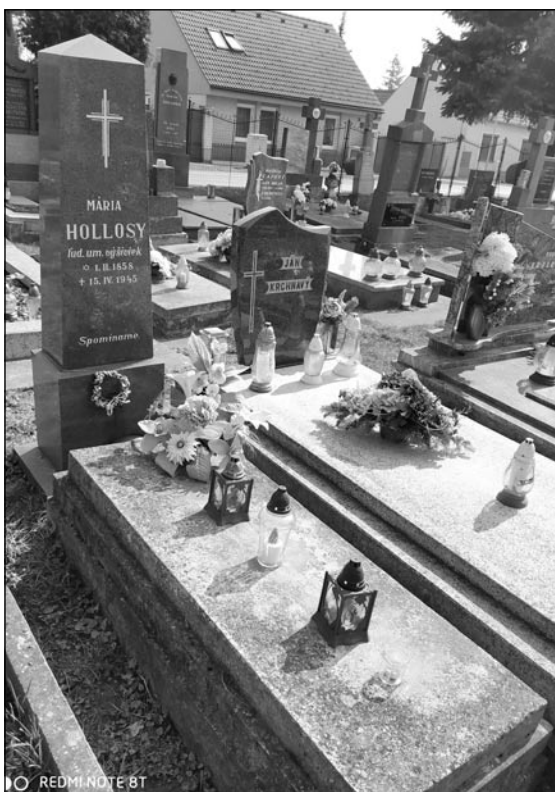
V minulom čísle našich novín sme v krátkosti informovali čitateľov o tom, že sa pani Ina Budovská, výtvarníčka z Bratislavy, nechala inšpirovať cíferskou výšivkou zo školy Márie Hollósy a ušila pre anglickú kráľovnú Alžbetu II. šaty ako dar k 60. výročiu jej korunovácie.

Uvedený príspevok sme uverejnili bez vedomia pani I. Budovskej, za čo sa jej ospravedľujeme.

Redakcia Cíferských novín

Ďalší úspešný projekt OZ Czipfer – oprava hrobu Márie Hollósyovej

Občianske združenie Czipfer má medzi obecnými združeniami špecifické postavenie. Vo svojej náplni má hlavne starostlivosť o pamiatky a údržbu hmotného aj nehmotného kultúrneho dedičstva obce. Postupne sa snaží menšími či väčšími aktivitami prispievať k tomuto cieľu, pričom už za ním vidno viaceré konkrétne výsledky. Je medzi nimi napríklad rekonštrukcia neogotického kaplnky na starom cintoríne pozostávajúca z niekoľkých stavebných etáp, označovanie pamätihodností obce kovovými tabuľkami, nedávna rekonštrukcia hrobu Mons. Ľudovíta Pavetitsa, rekonštrukcia hrobu Márie Lehman, výmena krycích dosiek na

Hrob M. Hollósy pred rekonštrukciou

„grófskych“ hroboch na cintoríne, udržiavacie brigády na starom a na židovskom cintoríne či iné. Na jar roku 2021 k nim pribudla rekonštrukcia hrobu Márie Hollósyovej pozostávajúca z betónových základov, novej krycej dosky a z vynoveného pamätníka, na ktorý sa podarilo vygravírovať typický ornament z jej sakrálnych diel ako aj značka, ktorú používala na svojich dielach. Celá rekonštrukcia stála

Hrob M. Hollósy po rekonštrukcii

1700 €, z čoho dotácia od obce bola vo výške 1500 € a 200 € pozostával z darov obyvateľov obce. OZ Czipfer celú akciu zorganizovalo a prispelo tak k skrášleniu náhrobkov osobností, ktorá Cífer preslávila na celom svete. ■

Som veľmi rád, že jeseň života prežívam v Cíferi...

Rozhovor s Viliamom Pačesom. Pán Pačes je jedným z tých obyvateľov našej obce, ktorí sú mimoriadne priateľskí, pôsobia nenápadne a skromne, no v skutočnosti prežili a vykonali veľké veci. Narodil sa v roku 1946 v Cíferi, kus života prežil mimo neho, ale nakoniec sa vrátil a cíti sa tu veľmi dobre. Z rozhovoru s ním sa dozvieme aj o udalosti, z ktorej mohol byť bez pohotového zásahu Viliama Pačesa slovenský Černobyl..

■ **Pán Pačes, práve ste oslávili 75 rokov, čo je úctyhodný vek. Ste cíferský rodák, ako si spomínate na svoje detstvo a mladosť?**

Narodil som sa síce v Cíferi v roku 1946 v našom rodnom dome dedka Jána Cisára prezývaného Hašvan v Novej ulici, ale keďže otec si vybavil prácu v Chemosvite vo Svite ako vedúci elektrárne, už ako päťročný som sa s rodinou sťahoval pod Tatry. Bolo to mestečko,

kde bol večný vietor a typická „vôňa“ z chemickej fabriky. Bolo obklopené krásnou tatranskou prírodou, kde som sa zaslúžil do zimných športov – lyžovania a korčuľovania. Lyžovanie mi zostalo dodnes, každý rok absolvujem lyžovačku s rodinou. Avšak vo Svite sme so súrodencami žili len počas školského roku. Akonáhle sa začali prázdniny, ja s bratom sme nasadli na vlak do Cífera a dve mladšie sestry k druhej babke do Šenkvic. Tešil som sa na to celý rok. V Cíferi som sa s chlapcami z Novej ulice, napríklad Viktorom Strmenským, Jozom Krajčovičom – Zimom, Lacom Benkovským či Jozefom Belanom naučil hrať futbal – hrávali sa tu zápasy medzi ulicami na „Pažici“, naučil som sa tu plávať – kúpavali sme sa na tehelni za železničným mostom a na stave za Horným koncom. Hrali sme všetky chlapčenské hry – karty, lamorky – guľičky, brink s nožíkmi a mnohé iné. Bolo to jednoducho nádherné obdobie...

(pokračovanie na str. 13)

■ A čo bolo ďalej, na aké cesty Vás zaviedol život?

Keď som mal 13 rokov, presťahovali sme sa naspäť na „dolniaky“. Otca to totiž stále ťahalo naspäť do Cífera, preto rodičia začali v Cíferi na Severnej ulici stavať rodinný dom. Ale pokiaľ nebol postavený, bývali sme v Šenkvičiach u otcových rodičov. Z Cífera pochádzala moja mama, Emília Cisárová. Po skončení základnej školy sme sa už sťahovali do Cífera a ja som nastúpil na strednú priemyselnú školu strojnícku v Trnave, odbor konštrukcia a prevádzky jadrových zariadení. Na tejto škole som sa začal intenzívne venovať atletike, konkrétne prekážkovým behom na 90 m a neskôr na 200 m a 400 m. Atletika sa robila v Trnave len na našej priemyslovke. Kvalifikoval som sa aj na majstrovstvá Slovenska na 90 m prekážky, kde som skončil na desiatom mieste. Avšak v 3. ročníku ma Ičo Halač presvedčil, aby som prestúpil na hádzanú. Ocitol som sa u mužov pod vedením Karola Debnára, kde som hral na poste ľavého krídla a pivota. Po skončení strednej školy som nastúpil na vojenčinu do Chebu, kde som hrával za RH Cheb, ale neskôr ma prevelili ako pohraničníka na „čiaru“ – do pohraničnej rotty, kde už nebolo možné pokračovať v hádzanej. Vrátil som sa k nej až po skončení vojenskej služby zasa v Cíferi. Znovu som nastúpil do práce v atómovej elektrárni A 1 v Jaslovských Bohuniciach, kde som začal pracovať na smeny, v dôsledku čoho som musel skončiť aj s aktívnou hádzanou. V roku 1968 som sa oženil s Evou Mercekovou z Vendelínskej ulice oproti starému cintorínu a z Cífera som sa znovu odsťahoval, tentokrát do Trnavy, kde som ako zamestnanec atómkovy dostal byt na Prednádraží. V priebehu pár rokov sa nám narodili syn Viliam a dcéra Lucia. Do Cífera som sa znovu vrátil až v roku 1999 do rodinného domu, ktorý sme postavili na ulici Severnej oproti domu mojich rodičov.

■ Takže celý profesionálny život ste prežili ako „atómák“. Okrem iného ste sa preslávili ako ten, kto nás zachránil pred jadrovou katastrofou. Ako na to spomínate?

Do elektrárne som nastúpil ako technik transportno-technologickej časti, inak povedané technik na výmenu paliva v reaktore. V roku 1970 sa začalo s montážou reaktora A 1, pri ktorej sme boli, preto sme do detailu poznali aj vnútorné časti reaktora, ktoré sa už nikdy nerozoberali. Na oddelení sme pracovali 4 majstri a každý mal dvoch pomocných pracovníkov. Keď sa menilo palivo, na reaktorovej sále mohli byť len technik a pomocní pracovníci. 5. januára 1976 som menil palivo v reaktore – prírodný urán U 238. Nový palivový článok sa privážal v zaväzacom stroji nad reaktor. Ešte predtým sa musel otvoriť kanál, kde sa išlo meniť palivo. Vyhorený palivový článok sa vtiahol do zaväzacieho stroja, ktorý som obsluhoval ja. Nový článok sa následne vložil do reaktora. Starý článok sa odviezol do krátkodobého skladu na vymieranie. Nový článok sa spúšťal pomocou žeriavu v dochladzovacej zóne do aktívnej zóny, kde prebiehala jadrová reakcia. Pri tomto zasúvaní došlo k vystreleniu palivového článku, ktorý narazil do mostového žeriavu. Článok s príslušenstvom spadol naspäť na podlahu reaktorovej sály. Na naše veľké šťastie nebol pri tom nikto z personálu zranený. Bola to strašná rana, z reaktora začalo unikať chladivo – vysoko rádioaktívny oxid uhličitý. Pri úniku vznikol obrovský hluk, keďže plyn unikal zo systému natlakovaného na 40 atmosfér. Počas výbuchu sme popadali na zem a následne sme sa rozbehli k východom, keďže oxid uhličitý by nás do niekoľkých sekúnd usmrtil. Moji dvaja kolegovia bežali k inému východu ako ja, videl som ako opustili reaktorovú sálu. Nakoniec sa podarilo iným východom uniknúť aj mne. S kolegami som sa stretol na hygienickej slučke, obidvaja museli ísť na zdravotné streisko, keďže sa trochu nadýchali oxidu uhličitého.

■ Čo bolo ďalej? Je známe, že pri havárii predsa len došlo aj k stratám na ľudských životoch...

- Vedúci mi oznámil, že musím zostať v podniku, pre ďalšie riešenie havárie. Pri kontrole stavu personálu sa prišlo na to, že dvaja pracovníci, ktorí boli v kobke na mínus podlažiach, kde nebol nainštalovaný telefón ani rozhlas, sa nevrátili. Nemali totiž informáciu o havárii a plyn unikajúci do mínusových podlaží ich usmrtil. Po telefonickej dohode s mojím nadriadeným sme sa dohodli na tom, že sa do reaktorovej sály vrátim, aby som utesnil pomocou zaväzacieho stroja otvor v reaktore. Bol mi pridelený dozimetrista,

ktorý sa mal starať o moju radiačnú bezpečnosť. Boli sme oblečení v ochrannom odevu s prílbami a kyslíkovými prístrojmi. V reaktorovej sále som vyhodnotil situáciu, všade bola vysoká rádioaktivita. Ako prvý som skontroloval otvor na reaktore, či nie je zdeformovaný po vystrelení článku. Bol som prakticky pri otvorenom reaktore. Naviedol som zaväzací stroj nad kanál, čisto na základe praktickej skúsenosti, keďže v maske nebolo možné použiť optiku. Stroj bolo potrebné naviesť s toleranciou max. niekoľko milimetrov. Po prvom neúspešnom pokuse sa mi to nakoniec podarilo. Následne som spustil hlavicu zaväzacieho stroja, ktorá otvor utesnila. Únik a aj bezprostredné ohrozenie sa vďaka tomu odstránili.

■ A aká bola skutočná príčina havárie, spravili ste chybu vy s kolegami, prípadne iní pracovníci elektrárne?

Pri analýze havárie sa pristúpilo k rekonštrukcii udalostí. Zistilo sa, že ja s mojimi kolegami sme chybu nespravili. K vystreleniu došlo z dôvodu, že nebol dobre uzamknutý palivový komplet v reaktore. Spravila sa kontrola všetkých palivových článkov v reaktore, pričom sa našli dva ďalšie nesprávne uzamknuté články. Bolo to spôsobené chybou konštrukcie poistky zatváracieho mechanizmu, takže priamou príčinou havárie nebol ľudský ale konštrukčný faktor. Našťastie pri tejto havárii nedošlo k významnému úniku rádioaktivity do okolia elektrárne, keďže sa ju podarilo veľmi rýchlo odstrániť. Avšak pri iných scenároch by mohlo dôjsť k väčšiemu úniku chladiaceho plynu, následkom čoho by nebol reaktor dostatočne chladený, mohol by sa začať taviť, čo by mohlo v konečnom dôsledku spôsobiť katastrofu pre okolie elektrárne, región aj krajinu.

■ **Predpokladám, že za to, ako ste túto mimoriadnu situáciu zvládli, vás následne ocenili...** Bezprostredným dôsledkom havárie pre mňa osobne bola zmena pracoviska, keďže počas havárie som dostal približne ročnú dávku rádioaktivity. Mimochodom vďaka tejto „skúsenosti“ som bol prevelený aj na odstraňovanie ďalšej havárie na A 1 v roku 1977, po ktorej bola A 1 definitívne odstavená. Až po havárii v Černobyle v roku 1986 sa rozhodlo, že by bolo vhodné oceniť pracovníkov, ktorí sa podieľali na riešení havárie v roku 1976. Vtedajší prezident ČSSR Gustáv Husák mi udelil vysoké štátne vyznamenanie Rad práce. Odovzdal mi ho Ľubomír Štrougal, ktorý nechcel uveriť, že taký mladý človek a nestraník má dostať také vysoké vyznamenanie. Druhé štátne vyznamenanie – Kríž M.R.Štefánika III. triedy za záchranu ľudských životov a značných materiálnych hodnôt s nasadením vlastného života som dostal v roku 2008 od prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča. Napriek týmto tragickým udalostiam a riziku spojenému s prácou v jadrových elektrárnach som nezanavrel na jadrovú energetiku. Bol som osobne prítomný pri montáži a demontáži všetkých reaktorov na Slovensku a až do odchodu do dôchodku v roku 2006 som pôsobil v tejto oblasti.

■ Pán Pačes, Váš život je naozaj fascinujúcim príbehom. Čo by ste čitateľom Ciferských novín povedali na záver?

Som veľmi rád, že jeseň života prežívam v Cíferi. Po úmrtí mojej manželky v roku 2019, s ktorou sme prežili nádherný celoživotný vzťah, mi veľmi pomohli tunajší ľudia. Spoznal som mnoho vynikajúcich priateľov, s ktorými trávim veľa času, predovšetkým pri hre pétanque v areáli štadióna alebo pri brázení regiónu na bicykli. Cíferčanom prajem aby boli k sebe priateľskí a aby tu bola aj naďalej radosť žiť. ■

POZVÁNKY

■ 19. - 22. augusta

Drevorezbárske sympózium

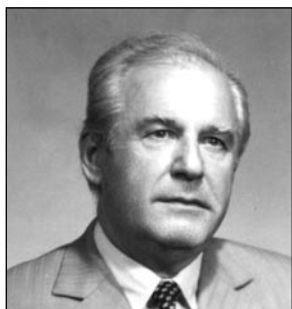
Po úspešnom minuloročnom rezbárskom niekoľkodňovom podujatí na rybníku v Cíferi sa toto podujatie uskutoční tohto roku znovu v dňoch 19. - 22. augusta. Cíferský drevorezbár Marián Čierňava v spolupráci s obcou Cífer pozve na cíferský rybník štyroch ďalších rezbárov, ktorí počas niekoľkých dní vytvoria umelecké diela na tému určenú obcou, pričom diela následne nájdu svoje miesto v obci. Účasť prisľúbili veľmi kvalitní majstri, ktorí sa na podobných akciách pravidelne zúčastňujú. Verejnosť bude môcť počas podujatia obdivovať zručnosť a umelecké ctenie aktérov, prípadne sa občerstviť v príjemnom prostredí rybníka. Veríme, že toto netradičné podujatie bude pre vás vitaným spestrením počas horúcich letných mesiacov.

■ V dňoch 24. - 26. septembra

sa uskutočnia Cíferské hodové slávnosti spolu s oslavou 730. výročia založenia obce Cífer.

V nedeľu bude slúžená slávnostná hodová omša za všetkých farníkov. V programe sa môžete tešiť na hudobné vystúpenia účinkujúcich ako Duchoňovci, Exil, David Band, Náhoda song, Folklórna skupina Cífer, Základná umelecká škola L. Kupkoviča a iné. Cíferské ochotnícke divadlo predstaví novú divadelnú hru Cíferská rozprávka, čaká nás krstanie novej publikácie M. Pavlika s názvom Cíferské svadby, ako i prezentácia kalendára E. Bachratej s motívom FsK Cífer. Naplánovaný je slávnostný pochod Cíferom od DK na futbalový štadión, odovzdanie verejných uznaní oceneným osobnostiam i sprievodné atrakcie ako kolotoče, predajné stánky a posedenie pri hudbe do 21.00 h. ■

Docent MUDr. Ľudovít Krajčovič, CSc. (19. máj 1921 Cífer – 7. október 1985 Bratislava)

V aktuálnom čísle novín Vam prinášame článok o ďalšej osobnosti z Cífera, ktorá nás preslávila v oblasti rádiografie. Lajko Krajčovič, ako ho volali doma aj medzi priateľmi, bol rodák z Cífera. Narodil sa 19. mája 1921 ako druhé dieťa v rodine pracovitého roľníka Michala Krajčoviča a jeho manželky Anny Krajčovičovej.

Ten, kto poznal pomery v Cíferi v minulosti vie, že meno Krajčovič, podobne ako mnoho ďalších bolo v dedine veľmi frekventované, a preto sa rodiny označovali aj tretím rozlišovacím menom. V tomto prípade dostala rodina meno Mingór. Kto by čakal, že z chlapca z roľníckej rodiny, ktorý zastával na pažiti za dedinou post futbalového brankára, raz bude vážený a medicíne oddaný špecialista v röntgenológii? Možno to tušili učitelia, ktorí si nemohli nevšimnúť, ako veľmi mu záležalo na vedomostiach, ako ťažko niesol každý aj najmenší neúspech a kompenzoval ho nesmiernou vytrvalosťou a pracovitosťou. Určite v jeho motivácii pre medicínu zohrala svoje aj v tom čase nevyliciteľná choroba tuberkulóza, ktorá mu vzala v rozpuku mladosti mladšieho brata Imricha.

Po maturite na Štátnom reálnom gymnáziu v Trnave študoval na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského Bratislave, kde v roku 1947 promoval. Po krátkom pôsobení v nemocnici v Lučenci začal pracovať na Rádiologickej klinike v Bratislave, kde získal špecializáciu v röntgenológii. Od roku 1958 viedol Centrálnu rádiodiagnostickú oddelenie II. Chirurgickej kliniky v Bratislave, ktoré zabezpečovalo röntgenologické služby pre šesť kliník. II. Chirurgická klinika sa v tom čase postupne začala špecializovať na špičkové kardiochirurgické operácie, napríklad sa tam uskutočnila prvá transplantácia srdca v Československu. Rozvoj hrudnej a srdcovej chirurgie, ako i zákroky na životne dôležitých orgánoch si vynútili rozpracovanie nových rádiologických metodík, ktoré spresňovali diagnostiku v predoperačnom

období a slúžili aj na posúdenie efektu operácie. Tieto metodiky ako prvý v republike doc. Krajčovič rozpracoval, zaviedol do praxe, vyučoval a aj publikoval. Od roku 1969 sa stal vedúcim Katedry rádiodiagnostiky Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov so sídlom na Kramároch v Bratislave. Na tomto pracovisku bol prednostom Katedry rádiodiagnostiky s doškoľovacou pôsobnosťou pre celé Slovensko. Tu získavali špecializáciu röntgenológovia z celého Slovenska – vychoval ich desiatky. Svoje odborné skúsenosti odovzdával aj prostredníctvom bohatej publikačnej a prednáškovej činnosti doma a v zahraničí. V rámci odborného prínosu je významná jeho práca v oblasti koronárnej angiografie a diagnostiky porúch koronárneho prietoku. Jeho meno zostane navždy spojené s koronarografiou – kontrastným vyšetrením koronárnych ciev – ktorú tu zaviedol, vykonával aj školil a ktorá bola témou jeho habilitačnej práce na získanie docentúry. Bol prvým občanom Cífera, ktorý sa stal docentom. Za svoju prácu bol ocenený mnohými významnými a medailami, z ktorých najcennejšou je Zlatá medaila a štátne vyznamenanie Medaila J.F. Purkyně.

V súkromnom živote pracovitý a skromný človek, získaval obdiv študentov i lekárov najmä svojou vytrvalosťou, pedantnosťou a schopnosťami, ktoré plne venoval medicíne, špeciálne rádiodiagnostike – odboru, ktorý neprinášal slávu ani finančné výhody, bol však nevyhnutný pre úspešnosť tých odborov, ktoré na výslni boli.

Bol pre mnohých spolupracovníkov vzorom pracovitosti, čestnosti a priamosti, náročný na seba aj na svojich podriadených a vyžadoval od každého člena pracovného tímu zodpovednú prácu pre blaho pacienta. To mali možnosť využiť mnohí rodáci z Cífera, ktorí ho vyhľadávali, keď mali zdravotné problémy, a ktorým on za svojho plodného života pomohol.

Za svoj krátky život (zomrel ako 64-ročný) sa zaslúžil o etablovanie sa rádiodiagnostiky, zavedenie nových – v tom čase priekopníckych metodík a o výchovu generácií lekárov – röntgenológov. S rozvojom metodík vytváral aj rtg. archív na pedagogické účely, ktorý slúžil generáciám lekárov ešte roky po tom, čo on už nebol medzi nami. ■

Čo priniesla jar do našej MŠ

Jar v našej škôlke privítali detičky už tradičným vynášaním Moreny, čím sme dali pomyslenú bodku za chladnými zimnými dňami, aby sme sa pripravili na teplé, jarné a veríme, že slnečné obdobie.

V marci sme v našej škôlke spoločne oslávili Deň vody no a o mesiac, v apríli, sme zas slávili medzinárodný Deň Zeme. Pri tejto príležitosti naše šikovné detičky urobili aj krásnu výstavu na plote materskej školy pre potešenie ostatných, čím tiež chceli pripomenúť, aké je dôležité na našu Zem myslieť a zodpovedne sa o ňu starať každým dňom. Veď ako sme si aj s deťmi neraz zopakovali, Zem máme len jednu a preto si na ňu musíme dávať pozor.

Naši najstarší škôlkari absolvovali zápis do školy a ako to už býva, samozrejme rad pride aj na najmenších, ktorí sa do našej škôlky

ešte len chystajú od septembra. Zápis do materskej školy je naplánovaný počas 25. a 26. mája 2021 v priestoroch materskej školy.

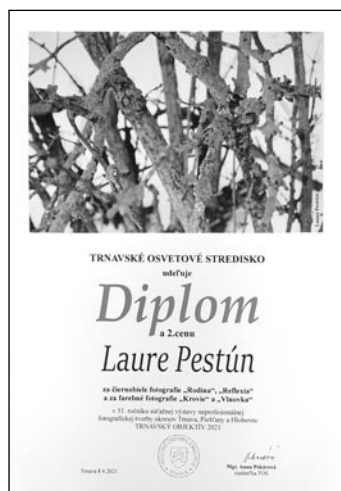
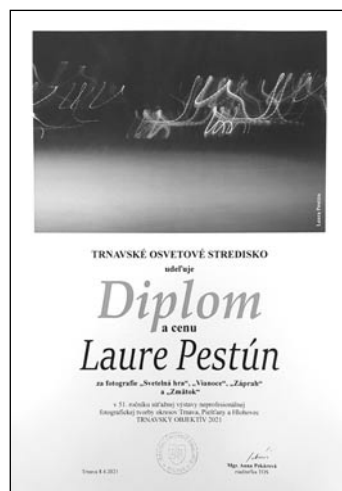
Samozrejme sme v máji nezabudli na naše milované mamičky a hoci nám súčasná pandemická situácia nedovolila spoločne osláviť ich sviatok na besiedkach, každé dieťaťko pre mamičku vyrobilo darček a snáď k nemu nezabudli pripojiť aj básničku, či novú pesničku, ktorú sa v škôlke naučili. ■

Bc. Veronika Balážiová

Prihlásenie sa do ZUŠ, naše úspechy a plány

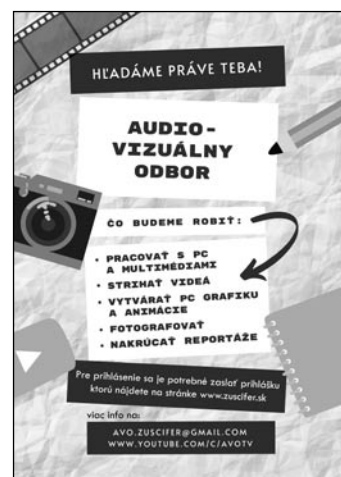
Po dlhšej prestávke, kedy sa naša ZUŠ presunula do online sveta, sme sa po obnovení prezenčnej výučby vrátili do svojich tried s ešte väčším odhodlaním a väčšou chuťou učiť sa, či tvoriť.

Niektorým žiakom sa však podarilo uspieť i v tejto komplikovanejšej situácii a to v súťaži Trnavský objektív. Gratulujeme žiakom Audiovizuálneho odboru Laure Pestún – ocenenie v kategórii: experiment a 2. miesto v kategórii: farebná fotografia a čiernobiela fotografia a Martinovi Barczayovi – ocenenie v kategórii: čiernobiela fotografia a čestné uznanie v kategórii: farebná fotografia. Ocenené fotografie ďalej postupujú do celoslovenskej postupovej súťaže AMFO, ktorá je zároveň výstavou amatérskej fotografickej tvorby. V tejto súťaži sa každým rokom snažíme zdokonaľovať a cvičiť si oko, aby sme predmeti okolo seba vnímali inak - videli ich dušu či do nich premietali svoje pocity. Okrem fotografických súťaží sme aktuálne zapojení aj do súťaže CINEAMA 2021, celoštátnej postupovej

vej súťaže amatérskej filmovej tvorby. Držte nám palce!

Aby sme umenie šírili aj medzi najmenších, rozhodli sme sa vybrať do Materskej školy v Cíferi, kde sme spolu s výtvarných odborom spoločne tvorili a zabávali sa. Zistili sme, že máme v Cíferi veľa šikovných detičiek a možno aj budúcich umelcov. Veríme, že sa s viacerými z nich stretneme v septembri aj v našej Základnej umeleckej škole a že sa budú tešiť nielen do školy, ale najmä na naše spoločné hodiny "výtvarky". Okrem Materskej školy sme pripravili výtvarné aktivity,

(pokračovanie na str. 16)

či krátke prednášky zo sveta videotvorby aj pre žiakov Základnej školy v Cíferi.

Keďže chceme naplno pokračovať vo svojej práci a rozvíjať množstvo ďalších talentov, hľadáme, aj naďalej, nových žiakov. A preto ak ste nestihli prijať mačky do našej ZUŠ, neváhajte

využiť online prihlášku na našej webovej stránke www.zuscifer.sk. Prihlásiť sa môžu záujemcovia, ktorí k 1. januáru 2021 dosiahli vek 5 rokov. Pre starších záujemcov, ktorí už dosiahli vek 10 rokov máme pripravené nové priestory nášho Audiovizuálneho odboru, ktoré sa nachádzajú v objekte nad malou telocvičňou ZŠ. ■

Dajme deťom priestor pre sebarealizáciu. Tešíme sa na Vás!

ZUŠ v Cíferi

Pod'akovanie rodičov predškolákov

Dňa 22.6.2021 sa uskutočnila v Materskej škole v Cíferi rozlúčka predškolákov v Cíferi. Rodičia p. Chalupková a p. Poláčková pod'akovali v mene rodičov predškolskej triedy Hüseniček pani učiteľkám Pavline Jursovej a Mgr. Zuzane Raffayovej a odovzdali

kvetinové a vecné dary. Pod'akovali za ich trpezlivosť, láskavosť, starostlivosť a ich prípravu do školy a súčasne sa rozlúčili v mene rodičov a detí a popriali im v ďalšom období veľa zdravia, šťastia a trpezlivosti. ■

Rodičia detí „Hüseničkovej“ triedy

Sviatok Božej lásky – Ježišovo Srdce

Kto z nás by nepoznal symboliku srdca? Práve k tomuto tajomstvu lásky sme dnes pozvaní, uprostred každodenných starostí, práce a všedného života. Teológ srdca - sv. Augustín - nazýva srdce "praslovom nášho jazyka". Tu sa človek rozhoduje, odtiaľto vychádza láska. A práve o túto hodnotu ide, keď slávime v mesiaci jún sviatok Ježišovo Srdca. Jeho srdce je najdôležitejší bod sveta, lebo jeho láska je pre všetkých. On to prejavil mnohokrát vo svojom živote, ale veľmi výrazne sa to potvrdilo na kríži, keď z jeho prebodnutého srdca vyšla krv a voda - symbol nového života, ktorý nám dáva v nevyčerateľnej miere Ježiš. Deti z materskej škôlky navštívili kostol. Cítili sa tu ako doma. Rozbehli sa po chráme a skupinka sa zastavila pri oltári Božského Srdca, kde bola veľká socha Ježiša s rozopätými rukami a so zvýrazneným zlatým srdcom na hrudi. Jedno dieťa zvolalo: "Pozrite! Ten muž má zlaté srdce". Jednoducho, ale veľmi výstižná exegéza: Boh má srdce pre nás! Má zlaté srdce. Či

si nepamätáme jeho pozvanie: „Pod'ťe ku mne všetci...“ Jeho srdce - On sám - je tu pre všetkých, ako to vyjadruje aj talianska kniha s názvom Pútnikom lásky: „On je tu pre tých, ktorí milovali a boli milovaní, aby ďakovali tomu, ktorý je sám láskou, aj pre tých, ktorí milovali bez toho, aby boli milovaní, lebo vedeli stále znovu prijať lásku toho, ktorý je sám toho schopný, nakoniec je tu aj pre tých, ktorí nemilovali, lebo nemohli alebo nevedeli milovať, v nádeji že sa stretnú s tým, ktorý ich miluje a tak ich oslobodí od strachu pred láskou a dodá im odvahu láske dôverovať“. Tajomstvo Srdca Boha teda nie je bezvýznamná kapitola nášho vzťahu k Bohu, ktorú možno vymazať, veď obohacuje náš život a dáva mu zmysel. Preto nám bol tento sviatok darovaný uprostred všedných dní, ktoré sú často bez srdca. Nech ten dnešný, ale aj ďalšie sú naplnené láskou. K tomu nech nám Ježišovo Srdce pomáha a zehná celej našej farnosti. ■

Mons. Ján Bučík

Reštaurovanie hlavného oltára Kostola sv. Michala archanjela

Hlavný oltár - centrum, srdce chrámu, predstavuje dnes miesto, kde sa nachádza komplex sôch, alebo obraz patrocínia kostola a je na ňom umiestnený svätostánok. Umiestnený je vždy na východnej strane každého kostola v priestore nazývanom presbytérium (svätyňa). Pred Druhým vatikánskym koncilom slúžil na slávenie posvätných tajomstiev, keď sa sv. omša slávila chrbtom k ľudu. Z úcty k posvätnému miestu býva bohato zdobený.

Po ukončení prvej etapy v roku 2020 reštaurovania vitrážnych okien v hlavnej aj v oboch bočných lodiach kostola, sa dňa 15.3.2021 prešlo do presbytéria s reštaurovaním dreveného hlavného oltára, keďže bol už značne poškodený vodou a niektoré časti aj chýbali. Hlavný oltár kostola sv. Michala archanjela, od nemenovaného autora, datovaného do začiatku 20. storočia, bol po obnovení v roku 1935 inštalovaný zo starého kostola spolu s ďalšími dvomi bočnými

(pokračovanie na str. 17)

oltármí, oltárom sv. Jána Nepomuckého a oltárom Sedembolestnej Panny Márie do nového, súčasného, v poradí už tretieho kostola. Z pamiatkového hľadiska ide o cenné umelecké objekty a Krajské stredisko štátnej pamiatkovej starostlivosti v Bratislave a Okresná pamiatková správa v Trnave ich eviduje ako hnutelné pamiatky. Realizátorom reštaurovania bol umelecký maliar - reštaurátor Milan Bödör a umelecká pozlacačka - reštaurátorka Dana Gromaná. Organizačných a riadiacich prác sa ujal

- Nanesenie mixtionu – zlátenie lístkovým metálom na mixtion,
- Záverečné konzervovanie povrchu zlátenia,
- Záverečné konzervovanie povrchu oltára špeciálnym lakom ADLER,
- Zloženie svätostánku a menzy na pôvodné miesto.

Súčasťou prác bola aj renovácia oltárneho obrazu - patróna kostola, datovaného z poslednej tretiny 18. storočia:

- Očistenie povrchu obrazu chemicky a mechanicky
  - Retuš poškodenej maľby a konzervovanie maľby
  - Prezlátenie celého povrchu rámu oltárneho obrazu s kompletnými podkladovými prácami
  - Záverečné konzervovanie
- Olejomaľba je na plátne so šírkou 190 cm a výškou 450 cm.

Centrálna kompozícia je sústredená okolo vertikály (tvorí ju pravá noha archanjela Michala, pod ňou je ľavé stehno diabla). Dolu sú traja diabli, v oblakoch zasa putti (anjelici bez kridiel), pri ľavom okraji je veľký anjel. Napriek gestám a živej farebnosti kompozícia pôsobí pokojne. Pri stavbe nového kostola roku 1935, dal obraz reštaurovať gróf Móric Pálffy, ktorý býval do roku 1945 v Malom kaštieli v Cíferi.

Definitívne ukončenie a odovzdanie zreštaurovaného hlavného oltára v Cíferi bolo dňa 7. 5. 2021.

Sme radi že sa nám náš reštaurátorský zámer podarilo naplniť. Veď to čo konáme, nekonáme na svoju česť a slávu, ale na chválu a česť nášho Boha. Záchranou pamiatok v našom kostole chceme takto uchovať kultúrne a duchovné dedičstvo pre naše budúce generácie.

Farský úrad touto cestou ďakuje všetkým dobrodincom nášho chrámu za ich podporu. ■

Text a foto
Mgr. Erika Ležovičová

správca farnosti Mons. Mgr. Ján Bučík. Nasledovná sumarizácia prác prezentuje stav pred, počas a po renovácii:

- Rozobratie svätostánku a menzy na jednotlivé časti,
- Demontáž zlátených častí a drevorezieb,
- Dôkladné petrifikovanie drevenej hmoty v petrifikačnom roztoku
- Doplnenie chýbajúcich častí dorezaním a domodelovaním, prípadne výmena rozožratých drevených častí,
- Vyplnenie výlupov kriedovaním,
- Farebné podkladové nátery jednotlivých častí architektúry oltára,
- Imitácia mramoru podľa schválených farebných vzorov,
- Podkladové laky pod zlátenie,

Blahoželenie duchovnému otcovi vdp. Jánovi Bučíkovi

„V každej farnosti žije jeden človek, ktorý nemá rodinu, a predsa patrí do rodiny celého sveta. Bez neho nie je možné sa narodiť ani umrieť. Žehná kolísku, truhlu i manželstvo. Pri jeho nohách ľudia skladajú svoje najväčšie tajomstvá. Pred ním otvárajú svoje boľavé srdcia, je človekom, ktorého slovo padá do srdca a preniká do duše.“ (Lamartin). Naš drahý duchovný otec Mons. Ján Bučík, pre nás ste týmto človekom práve Vy. Pri príležitosti Vašich krásnych 60. narodenín Vám želáme veľa Božích milostí pri napínaní Vášho kňazského povolania, aby ste mohli verne a horlivo žiť svojím kňazstvom a vykonať tak veľa dobrého. Rovnako Vám Prajeme mnoho zdravia, lásky, šťastia a spokojnosti vo Vašom osobnom živote.“

Vaši farníci z Cífera a Pácu

Deň Zeme 2021 v Cíferi

Stalo sa už pekným a užitočným zvykom, priložiť ruku k dielu a urobiť niečo pre skrášlenie obce počas dobrovoľníckych prác Dňa Zeme.

Tento rok sa opäť zišli šikovní ľudia v Cíferi, na Páci a v Jarnej a odviekli pekný kus práce.

V Cíferi sme „od piky“ prerobili posledný zelený pás na Bernolákovvej ulici smerom von z obce. Pôvodne priestor krásnilo len niekoľko pekných šípových ruží a cibulovín. Zvyšok priestoru bol zaburinený. V rámci úpravy sa vytvoril odvodňovací jarok popri vozovke vyplnený hrubým kamenivom, pôda sa odburinila, skultivovala ro-

(pokračovanie na str. 18)

tavátorom, opatrla mulčovacou tkaninou proti burine, vysadila zeleňou, ktorá sa postupne rozrastie a zamulčovala jemným štrkom. Cieľom úpravy bolo dosiahnuť nízkoúdržbovú zelenú plochu.

Ďalšou úpravou prešla výsadba pred športovou halou, ktorú sme vysadili trávami a kríkmi na minuloročnej brigáde. Trávy a kríky sa pekne rozrástli, chýbal však mulč, ktorý sme po úprave zelene tento rok doplnili.

Zvyšok cíferských prác predstavovala každoročná údržba dažďových záhrad. Tento rok v nich musíme vybojovať bitku so semenami niektorých burín a dosiahnuť zahustenie výsadby vysemenenými trvankami. Tiež sme sa venovali záhonu na Štúrovej ulici oproti pošte a drobnej výsadbe v zaštrkovanej ploche pri OcÚ.

Všetky naše plány sa nezmestili do jedného intenzívneho dopoludnia, preto sa ešte niektoré plánované práce vykonajú dodatočne. Napríklad pokračovanie výsadby tráv popri ceste na Trnavskej ulici, kde sa osvedčila kostrava mairei. Pekne vyplní jarok medzi cestou a chodníkom a potlačí výskyt burín. Kompletná premena čaká aj záhon oproti pošte na Štúrovej ulici, ktorý teraz vyžaduje sústavné odburiňovanie. Tú si však nechávame až na jesenné obdobie.

Pácania tento rok odviezli kus práce „v jame“ na zákrute pri cintoríne. Po vybudovaní novej cyklotrasy tu obec zakúpila a vysadila stromy, ktoré časom vytvoria pekné stromoradie. Pomedzi ne sa v rámci Dňa Zeme po úprave svahu vysadilo 70 ks tavolníkov, ktoré po rozraste vytvoria krásne bielo kvitnúce olemovanie chodníka. V tomto priestore nás ešte čaká výsev trávniku odolného voči suchu.

V Jarnej sa brigádovovalo pri južnom rohu cintorína, kde sa vyčlenili dva záhony popri plote a vysadili sa stĺpovité tuje 'Smaragd'. Tie časom vytvoria živý plot, zvýšia intimitu vnútorného priestoru cintorína a zmiernia silu vetra, ktorý tu často ničí výzdobu hrobov. Výsadby časom doplníme o mulč, ktorý si už vieme vyrobiť z dreveného odpadu na zbernom dvore. ■

Text a foto: Ing. arch. Katarína Bacigálová

Športová hala pred a po

Pác pred a po

Čierna skládka pri železnici...

Čierna skládka, pri železnici smerom na Trnavu, objavená počas prechádzky jedným z občanov našej obce. Ďakujeme za upozornenie, skládka bola odstránená na náklady obce.

Medvedí cesnak – aromatický a účinný

Mnohí naši predkovia dokázali zúročiť početné dary prírody v prospech zdravia a vitality organizmu. Jeden takýto unikát je pripravený počas jari odovzdať ľuďom svoju nazhromaždenú energiu. Medvedí cesnak je vnímaný ako liečivý dar prírody. Ako prvolezec rozkvitá v čase, keď ostatné rastliny ešte spia. Medzi obľúbené teritória výskytu patria vlhké lesy, kde pod stromami vytvára husté zoskupenia. Prehliadnuť sa prakticky nedá, nakoľko má sytozelené lístky, no najmä výraznú cesnakovú arómu. A tú cítiť naozaj z diaľky.

Sezóna medvedieho cesnaku trvá maximálne dva mesiace. Keďže rastie v hustých lesoch musí vykvitnúť dovtedy, kým ho nezatiačia koruny okolitých stromov. Horizont krátkého obdobia je potrebné využiť na zber tejto liečivej bylinky. Ak totiž zakvítnú lesy, medvedí cesnak stráca svetlo a tým aj silu rásť. Následne vysychá a až do ďalšej jari sa ukladá do stavu zazimovania. Počas ďalších mesiacov v roku ho nenapadnú žiadny škodcovia, chráni ho totiž množstvo účinných látok, ktoré efektívne odpudzujú akýkoľvek hmyz.

Privlastok „medvedí“ nemá táto bylinka v názve náhodou. Naši starí a prastarí rodičia totiž veľmi pozorne vnímali prírodné fenomény, z ktorých si brali ponaučenie. Spozorovali, že čerstvo prebudené medvede zo zimného spánku si pochutnávali na šťavnatých lístkoch tejto bylinky. Uvedený poznatok ich donútil preskúmať účinky medvedieho cesnaku. Dnes sa vie, že chlpáci potrebovali po spánku nábrať dostatok energie, ktorú nachádzali v lístkoch tejto bylinky. Niečo podobné platí aj pre ľudský organizmus. Extrakt z medvedieho cesnaku je perfektným energetickým zdrojom, a to najmä počas jarnej únavy. Prečisťuje krv, eliminuje bolesti hlavy i žalúdočné problémy. Chráni obličkový systém a vykazuje antibakteriálne účinky.

Skorá jarná bylinka sa dá chuťovo prirovnať k pažitke s výraznými cesnakovými akcentmi. Po tepelnej úprave nestráca takmer žiadne prospešné látky a tak má v kuchyni široké uplatnenie. Úplnou klasikou je maslový chlieb posypaný nadrobno nasekanými lístkami medvedieho cesnaku. Bylinka takisto dotvára chuť šalátov, dokonca sa dá v rozmixovanom stave použiť ako základ aromatického pestu na ryby či cestoviny. Medvedí cesnak sa takisto osvedčil ako ingrediencia do početných tvarohových nátierok. Zvykne sa pridávať do polievok, vývarov, figuruje aj ako posýпка na zapekaných zemiakoch.

Kulinársky najhodnotnejší je bezpochyby čerstvo nazbieraný medvedí cesnak. Ak sa po očistení zabalí do mikroténového vrečka

Zdroj: Internet

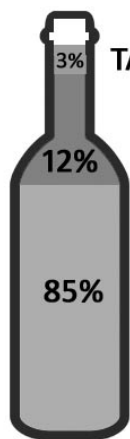
a uskladní do chladničky, vydrží v pôvodnej kvalite niekoľko dní. Zdatní zberatelia tejto bylinky odporúčajú trhať medvedí cesnak so stonkami, ktoré sa následne vložia do pohára s vodou, a tak uschovávajú do chladničky. Lístky potom zostanú dlhší čas čerstvé. Pri vytváraní dlhodobějších zásob je vhodné nazbierané, očistené a vytriedené lístky medvedieho cesnaku zamraziť. ■

Peter Krajčovič

Tajomstvo vína ukryté v jeho 3%

Určite poznáte biblický príbeh, v ktorom Ježiš Kristus premenil na svadbe v Káne Galilejskej vodu na víno. Neprajníci tvrdia, že sa mu to podarilo iba na 15 percent. Z čisto chemického pohľadu niečo

ČO UKRÝVA FĽAŠA VÍNA?

TAJOMNÁ ZLOŽKA VÍNA:

- glycerol
- kyseliny
- cukry
- polyfenoly
- estery
- minerály
- vitamíny
- siričitany

12% ALKOHOL

85% VODA

pravdy na tom bude, pretože víno obsahuje až 85 percent vody.

Z čoho sa skladá víno, resp. čo sa nachádza v pohári s vínom... Ako už bolo spomenuté hlavnou zložkou vína je skutočne voda. Vo vine je jej až 85%. Dôležité je povedať, že voda nachádzajúca sa vo vine nepochádza z vodovodu, ale jej pôvod je čisto prírodný - pochádza z hrozna.

Druhou najväčšou zložkou vína je etanol (alkohol). Etanolu je vo vine v priemere 12% a vzniká kvasením hroznového muštu. Okrem toho, že táto zložka je zodpovedná za to, že sme z vína "veselí", má aj iný význam. Alkohol totižto robí z vína jeden z najhygienickejších nápojov. Už dávno ľudia počas rôznych epidémií zistili, že víno je bezpečnejšie ako voda, pretože je menej náchylné na nebezpečnú bakteriálnu kontamináciu - pôvodcu mnohých ochorení.

Z uvedených faktov vyplýva, že takmer všetky vína na svete majú na 97% rovnaké zloženie (85% vody + 12% alkoholu).

3%, ktoré rozhodujú o vine... Je fascinujúce, že tieto zvyšné 3 percentá rozhodujú o všetkom. Rozhodujú o tom, akú farbu bude víno mať, ale aj o tom, aká bude jeho vôňa a chuť.

Tak teda, čo je ukryté v tých 3%? Znie to až neuveriteľne, ale je tam ukrytých až 600 rôznych chemických látok, ktorých kombinácia vytvára nezameniteľný charakter jednotlivých odrôd. Tieto

látky sú vo víne zastúpené v malom množstve (niektoré doslova v mili, resp. až v mikrogramoch), ale ich vplyv na farbu, vôňu a chuť vína je výrazný. Poďme si teda priblížiť, čo konkrétne sa nachádza v tých tajomných 3% vína:

Glycerol je vedľajší produkt fermentácie, ktorý vytvárajú kvasinky pri premene cukru na alkohol. Je to látka, ktorá zvyšuje viskozitu vína. Áno, je to práve glycerol, ktorý na povrchu steny pohára vytvára tzv. slzy, keď krútime pohárom vína. Chuť glycerolu je sladká, preto vína s jeho vyšším obsahom chutia sladko, aj keď obsahujú veľmi málo hroznového cukru.

Kyseliny pochádzajú z hrozna, resp. vznikajú počas kvasného procesu. Najväčšie zastúpenie majú kyselina vínna, mliečna, jablčná a citrónová. Kyseliny zabezpečujú kyslú chuť vína, ktorá spôsobuje sviežosť vína na jazyku. Zabezpečujú však aj to, že vína z vyšším obsahom kyselín sú vhodné na dlhodobú niekoľkoročnú archiváciu. Víno zostane vďaka kyselinám aj počas dlhých rokov v dobrej kondícii.

Cukry pochádzajú z hrozna a spôsobujú sladkú chuť vín. Najviac zastúpené sú glukóza (hroznový cukor), fruktóza a sacharóza. Tie cukry, ktoré kvasinky "nespali" počas kvasenia zostávajú vo víne. Vinári ich nazvali zvyškový cukor. Je zrejme, že koncentrácia cukru vo víne sa môže veľmi líšiť v závislosti od toho, aké sladké je víno. Veľmi suché vína nemajú takmer žiadny zvyškový cukor, naopak niektoré sladké vína môžu obsahovať viac ako 200 gramov cukru na liter vína. Väčšina vín je však suchých, teda množstvo cukru v týchto vínach sa pohybuje od 0 po 4 gramy na liter vína.

Polyfenoly. Je to veľká skupina zlúčenín, ktorá prispieva k širokej škále farieb a chuti vo víne, s výrazným zdravotným benefitom pre ľudský organizmus. Patria sem antokyány - farbivá, vďaka ktorým

majú vína rôzne farebné odtiene. Medzi polyfenoly patria aj flavonoidy, kam patrí napr. kvercetin a resveratrol. Tieto polyfenolické zlúčeniny majú silné antioxidačné a protizápalové účinky. Nesmieme zabudnúť ani na taníny (triesloviny), ktoré sa do vína dostanú hlavne zo šupiek hrozna, ale nájdeme ich aj v drevených sudoch. Významne vplyvajú na chuť, hlavne červených vín. Zároveň zabraňujú predčasnej oxidácii vín a umožňujú vínu dlhodobé zrenie.

Estery sa vo víne nachádzajú vo veľmi malých množstvách, sú však veľmi dôležité pre ich intenzitu vône. Vznikajú reakciou alkoholov s kyselinami počas kvasenia a zrenia vín. Sú to práve estery, vďaka ktorým vo vínach cítime vône zelených jablák, jahôd, malín, černíc, čerešní, ríbezlí, grepu, kvetov, tráv, žihľavy, orechov, škoric, korenia... Someliéri sa s nimi dokážu neskutočne vybláznit pri senzorickom opise vín.

Minerály a vitamíny. Víno vďaka hroznu obsahuje celú škálu vitamínov a minerálov. Vo víne nájdeme vitamíny C, B1, B2, B6, B12, H, PP. Z minerálov sa vo víne nachádza drasík, sodík, vápnik, horčík, meď, mangán a železo.

Siričitany sú konzervačnou a antioxidačnou látkou pridávanou do vína. Spravidla platí, že biele vína obsahujú viac siričitanov ako vína červené. Červené vína totižto obsahujú vyššie množstvá tanínov, ktoré majú silný antioxidačný efekt. V súčasnosti je tendencia produkovať vína s čo najnižším množstvom siričitanov. Ešte jedna zaujímavosť: víno sa sírilo už v starom Ríme.

Záverom možno konštatovať, že víno by bolo "nudné", keby neobsahovalo 3%-ný balík chemických látok, ktoré stoja za jeho rôznymi farbami, arómami a jedinečnými chuťami. ■

Klub vinárov Cífer

Výročie Šachového klubu Cífer

Píše sa rok 1972. V Reykjavíku na Islande bojujú o titul majstra sveta v šachu Američan Bobby Fischer a obhajca titulu Boris Spaskij zo ZSSR. Fenomenálny Američan vyhráva a stáva sa prvým nesovietskym majstrom sveta od 2. svetovej vojny. Samotný zápas ako aj charizma nového šampióna spôsobili celosvetový šachový ošiaľ. Šachové kluby v nasledujúcich rokoch vznikali po celom svete.

Výnimkou nebol ani Cífer. Traja nadšenci - Daniel Orlický, Pavol Vlkovič a učiteľ Ján Hrušovský založili pri vtedajšej TJ ZHZ Cífer šachový oddiel. Oddiel sa rýchlo rozrástol o ďalších nadšencov z Cífera, ktorí dovtedy hrávali v iných kluboch - Pavol Horňák, Miroslav Repáš, Ľubomír Kováčik, Milan Orlický, Miroslav Baránek, Bronislav Kollár, Miroslav Krivicka a ďalší. Učiteľ Ján Hrušovský založil zároveň na ZDŠ šachový krúžok, z ktorého prúdili do klubu ďalší šachisti. Mnohí z nich sú šachu verní doteraz - Miloš Šarmír, Štefan Čechovič, Pavol Kovačocy, Roman Lovás, Roland Mizera. Začalo to v roku 1976 a trvá dodnes. Šachový klub Cífer oslavuje 45. výročie.

V súčasnosti je najvýznamnejší šachový klub v Trnavskom okrese, Má 4 družstvá od 5. po 2. ligu. Počet členov sa blíži k 30, z toho vyše 20 je na medzinárodnej listine FIDE. V kádri sú dvaja medzinárodní majstri a jeden FIDE majster. Takouto štatistikou sa nemôže pochváliť ani krajské mesto Trnava!

Zdroj: Internet

Veríme že v ďalšej 45-ke nadviážeme na úspešný príbeh Šachového klubu Cífer. ■

Miloš Šarmír

Majstrovstvá Slovenska v rapid šachu 2021

Majstrovstvá SR v rapid šachu sa hrali 12. júna 2021 v neďalekej Modre. Po dlhom šachovom pôste zapríčinennej opatreniami proti Covid 19 sa zišla na štarte bohatá účasť 177 šachistov zo Slovenska, Českej republiky, Chorvátska, Anglicka, Ukrajiny a Maďarska. Zvíťazil Trnavčan Samir Sahidi so ziskom 8 bodov z 9 partii. Samir Sahidi hral za Cífer v sezóne 2019 - 2020 licenčne 2. ligu na 1. šachovnici.

Druhý so 7,5 bodmi sa umiestnil modranský rodák v drese Chorvátska Martin Machata (vnuk slávneho herca Karola Machatu). Tretí rovnako so 7,5 bodmi skončil Patrik Števík. Z Cíferských hráčov sa najlepšie darilo Máriovi Markuliakovi - 72. miesto 5 bodov. Ďalšie umiestnenie Cíferčanov - 120. miesto a 4 body Štefunko, 122. Kavljak 4 body a 155. Kohutiar 3 body. ■

Miloš Šarmír

Cigánski Diabli

Slovensko
krstí CD

CÍFER

Trávník pri detskom ihrisku

V prípade zlého počasia DK Cífer

18.7.2021 o 18.30 hod.

Vstupenky: Papiernictvo pri pošte v Cíferi • Tel.: 0915 899 149 • Cena 15,-€

Dobrý deň, prišla som bojovať o Vášho muža...

Zuzana Porubjaková
v altern.

Dominika Kavaschová
v altern.

Vstupenky
15,- a 13,- EUR

MARTA
SLÁDEČKOVÁ

MARTIN
MŇAHONČÁK

TATIANA KUSÁ

réžia : Martin Mňahončák

A ČO JA, LÁSKA?

na motívy rozhlasovej hry "A čo ja, miláčik?"

Pozývame Vás na divadelné predstavenie
dňa 12.9.2021 o 18.00 h v Dome kultúry Cífer

Zakúpené vstupenky ostávajú v platnosti!

Predaj vstupeniek:

na OcÚ v Cíferi a u p. Puchoňovej na tel.č. 0915 899 149

**Ponúkame vám výkopové
a zemné práce,
predaj drveného lomového kameňa,
práce s bágrom JCB,
prevoz autom s rukou MAN, murárske práce atď.,
realizáciu kanalizačných prípojek, pokládku dlažby.
Takisto ponúkame predaj zámkovej dlažby značky
SEMMELOCK <https://www.semmelrock.sk/>
v bezkonkurenčných cenách.
Na prenájom: autoplošina
s maximálnou výškou 17 m
a výsunom do strán.**

KONTAKT:
Peter Bobek - Služby Cífer, s.r.o.
tel.: 0911 186 100
e-mail: bobek@cifer.sk

**Vám ponúkajú kompletný profesionálny
catering pre oslavy, svadby a jubileá**

Kontakt: Peter Masaryk, tel. 0904 431 310, e-mail: kupalisko.cifer@gmail.com

Letná sezóna už začala!

Kúpalisko Cífer-Pác je otvorené denne:

pracovné dni od 12.00 h do 19.00 h

od júla od 9.00 h do 19.00 h

víkend od 9.00 h do 19.00 h

**Tešíme sa na vaše návštevy počas letných mesiacov
v krásnej prírode areálu kúpaliska.**

Celodenný vstup:

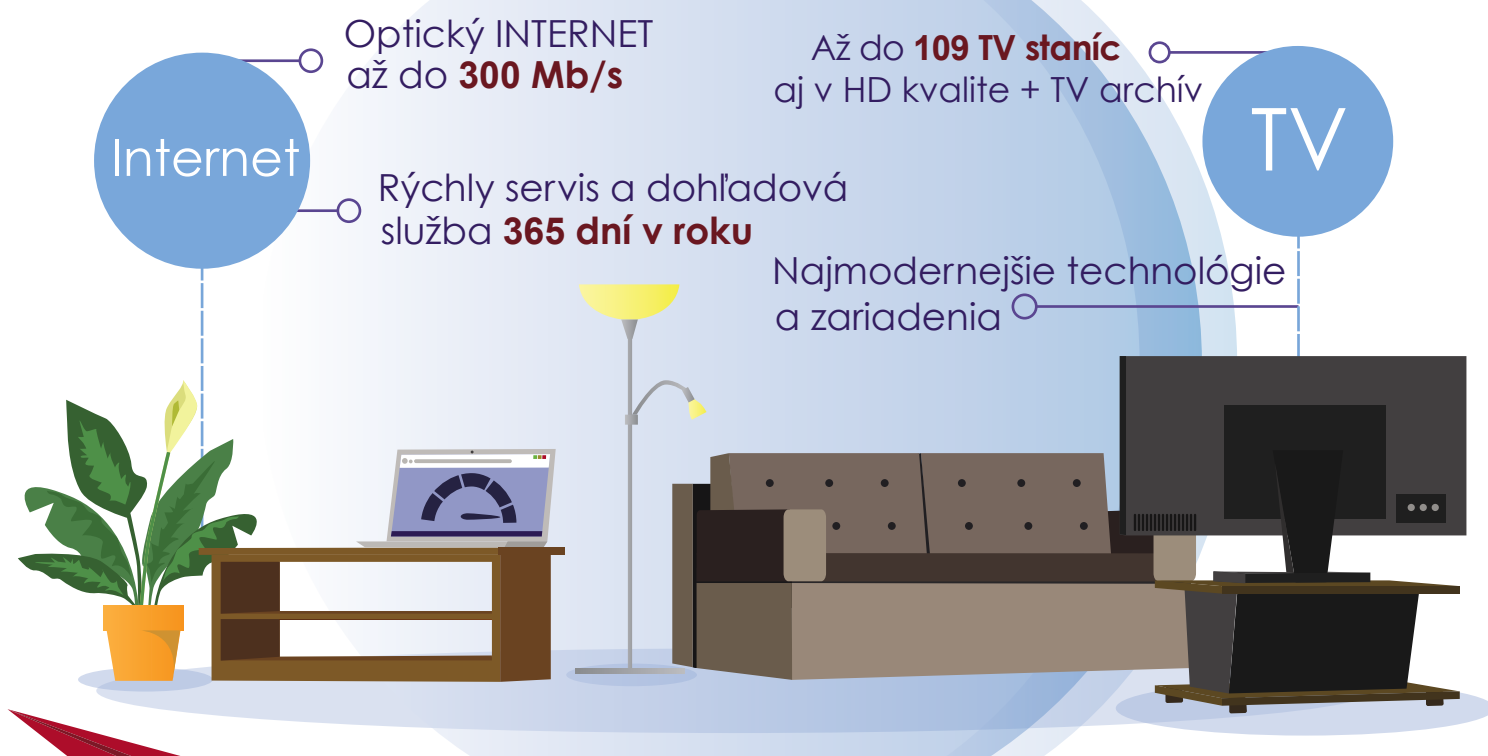
Dospelí 3,50 €

Deti a dôchodcovia 2,50 €

**Po 17 hodine zaplatia návštevníci
symbolické vstupné 1,50 €**

SLUŽBY CÍFER
Registovaný sociálny podnik S.R.O.

Takto to môže vyzeráť u Vás doma
hneď a úplne **zadarmo**

AKCIA

1 mesiac nezáväzná skúška bezplatne

Akcia letí do 31. 8.

100 Mega net + TV balík FAMILY

len za

16,90€

Pre používateľov pokrytých optickou sieťou GolemTech

INŠTALÁCIU a WIFI ROUTER - 0€

PLÁN KULTÚRNYCH PODUJATÍ V CÍFERI V ROKU 2021

Obec Cífer v súvislosti s návrhom Kultúrnej komisie OZ zo dňa 12. 5. 2021 vytvorila plán kultúrnych podujatí na najbližšie mesiace r. 2021:

- **26. 6. Hody v m. č. Pác** (v areáli kúpaliska Pác)
- **3. 7. Hody v m. č. Jarná** (v areáli DK Jarná)
- **10. 7. Rock na Mlyne, 1. ročník** (areál mlynu Jarná)
- **17. 7. Cíferské folklórne popoludnie 3. ročník** (futbal.štadión v Cíferi)
- **18. 7. Cigánski diabli** (miesto konania futbal.štadión v Cíferi, predpredaj vstupeniek v papiernictve pri pošte)
- **19. 8. – 22. 8. Drevorezbárske sympózium** (miesto konania: rybník v Cíferi)
- **28. 8. Vatra SNP v Páci** (pri kúpalisku Pác)
- **4. 9. Výstava vín** (DK v Cíferi, v spolupráci ZO SZZ)
- **4. 9. Otvorenie ihriska v m.č. Jarná**
- **9. 9. Jesenné zvykoslovie – Beseda s PhDr. K. Nádašskou**
(v spolupráci s MO Matice Slovenskej, v DK Cíferi)
- **11. 9. Súťaž vo varení guláša, 8. ročník v m.č. Jarná**
- **25. 9. – 26. 9. Hody v Cíferi + oslava 730. výročia založenia obce Cífer**
Koncerty vážnej hudby (termíny budú upresnené)

Podujatia sa budú realizovať v závislosti od aktuálnych opatrení, zavedených v záujme ochrany zdravia obyvateľstva, proti šíreniu vírusového ochorenia COVID-19, nariadených Vládou SR a Úradom verejného zdravotníctva SR, týkajúce sa organizovania akýchkoľvek verejných, športových a kultúrnych podujatí.

V prípade sprísnenia protiepidemiologických opatrení v termíne plánovaného kultúrneho podujatia, sa toto podujatie neuskutoční.

